dolmuş

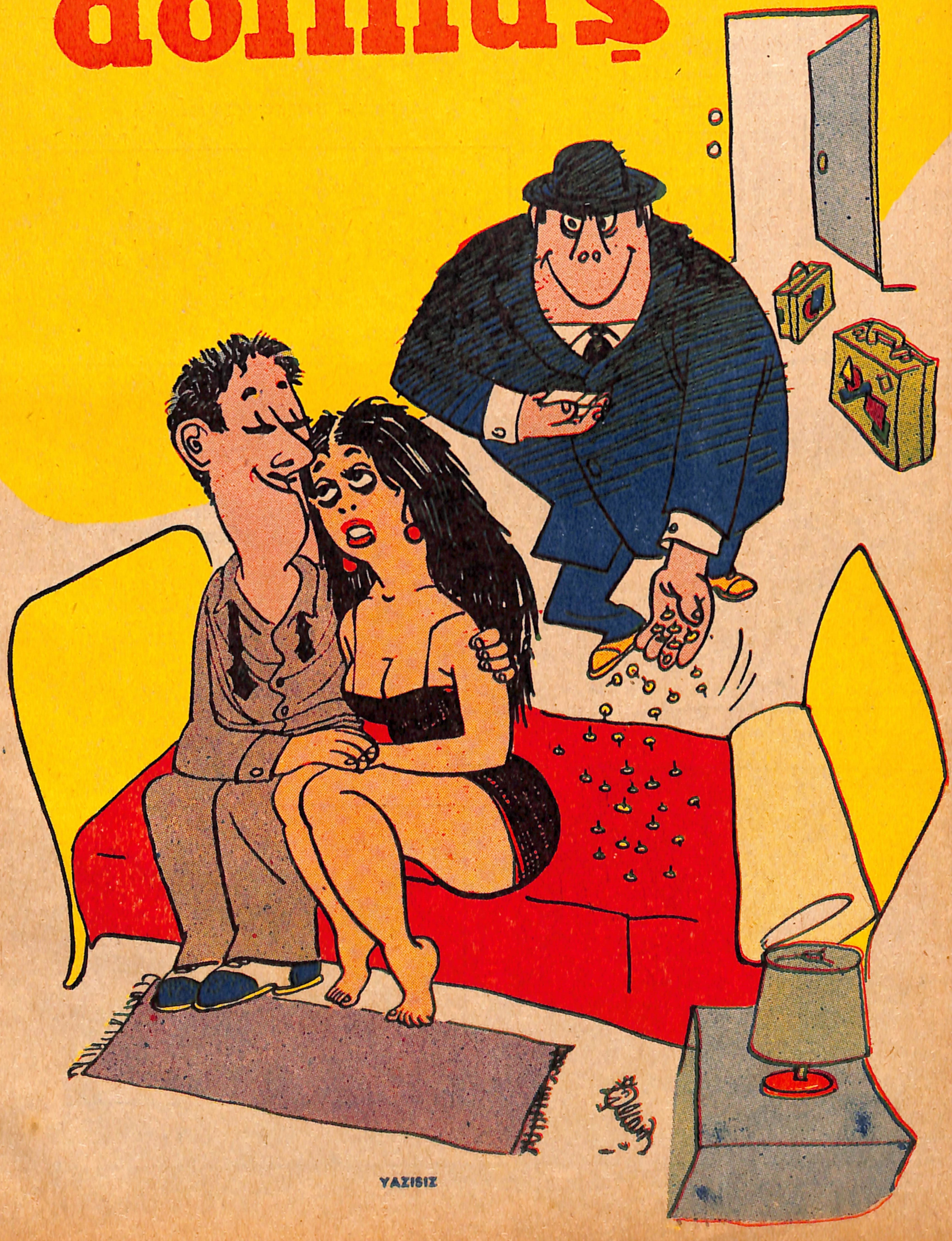

YAZISIZ

SEMİH - Hürriyet

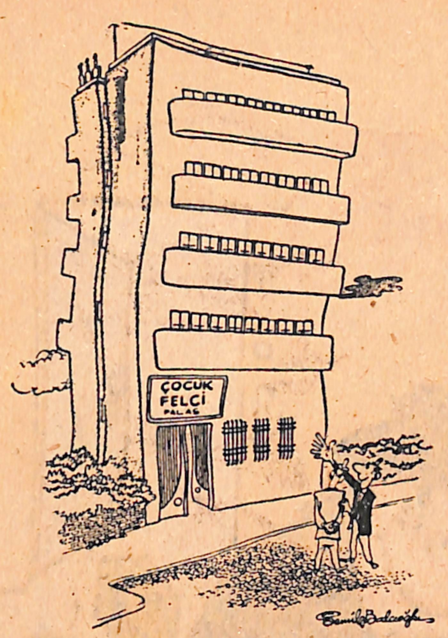

– İŞTE BIZIM DOKTORUN YENI APARTMANI !

BAŞYAZAR VE FIKRACILAR MAKALE VE FIKRA YAZMAZ OLDULAR:

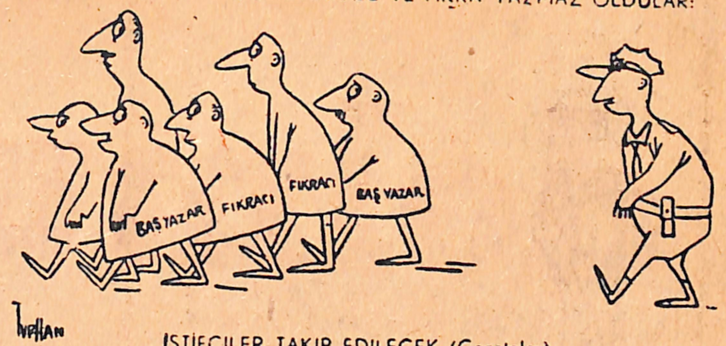

İSTİFÇİLER TAKİP EDİLECEK (Gazeteler)

TURHAN - Milliyet

Bit Pazarı

ALİ ULVİ Cumhuriyet

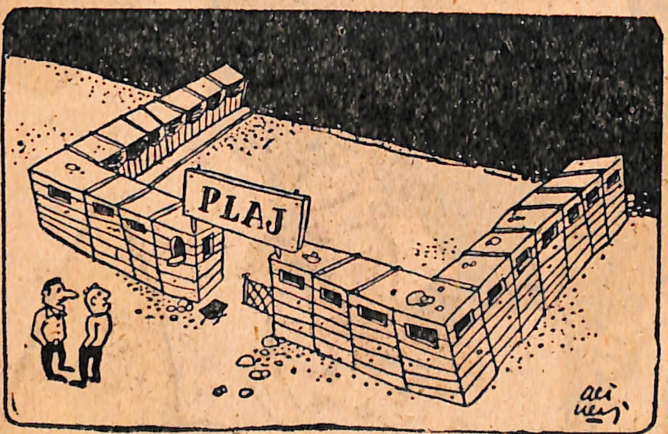

Röntgenci – Şu çocuk felcı hikâyesi asıl bizim işimizi bozdu birader

ALTAN - Yeni Sabah

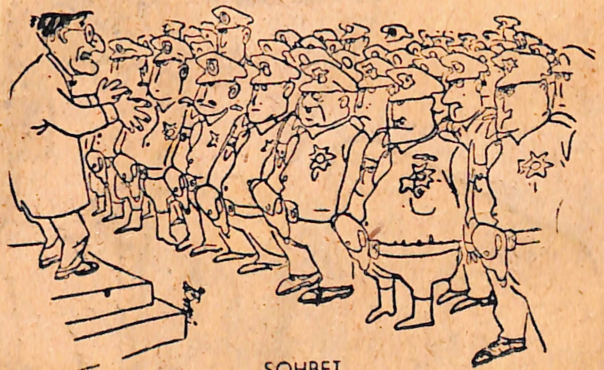

SOHBET

NEHAR - Dünya

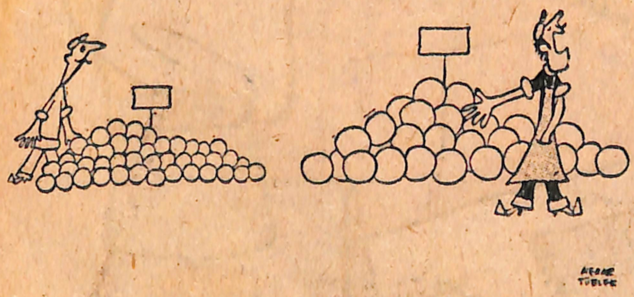

Karpuzcu – Kes, kes al !. Gina Lollobrigida bunlar !

FERRUH - Vatan

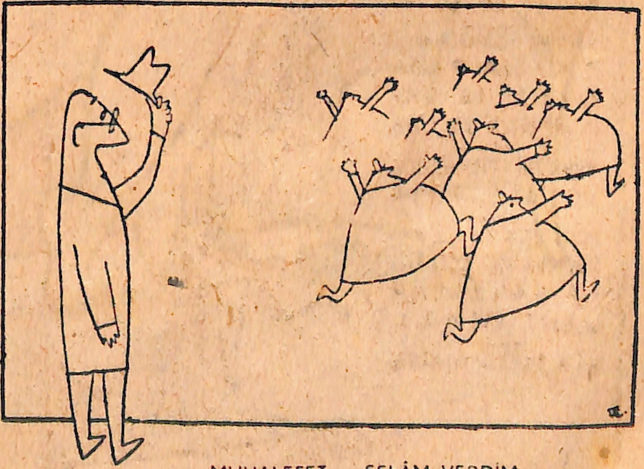

MUHALEFET – «SELÂM VERDİM...»

SİYASİ
MİZAH
MECMUASI

dolmuş

İMTİYAZ SAHİBİ:
ÇİZGİ NEŞRİYAT
MATBAACILIK
TİCARET EVİ ADINA
OSMAN A. KERMEN

SAHİPLERİ:
OSMAN A. KERMEN
TURHAN SELÇUK
İLHAN SELÇUK

UMUMÎ NEŞRİYAT
MÜDÜRÜ
İLHAN SELÇUK

T. SEKRETER
MEHMET BENLİ

KARİKATÜR
SEKRETERİ
MENGÜ ERTEL

İDARE:
ABDULLAH SERPİL

İDAREHANE:
BABIÂLİ CADDESİ
AYDINLIK HAN
No. 29, 30, 31, 32

ABONE ŞARTLARI:
3 AYLIK 9 LİRA
6 AYLIK 18 LİRA
1 SENELİK 36 LİRA

ECNEBİ ÜLKELERE
İKİ MİSLİDİR

İLÂN ŞARTLARI:
KAPAK İÇİ 320 T.L.
İÇ SAYFALAR
SANTİMİ 4 T.L.

FİATI 75 KURUŞ

Dünyanın en şık diplomatı Eden (Gazetelerden)

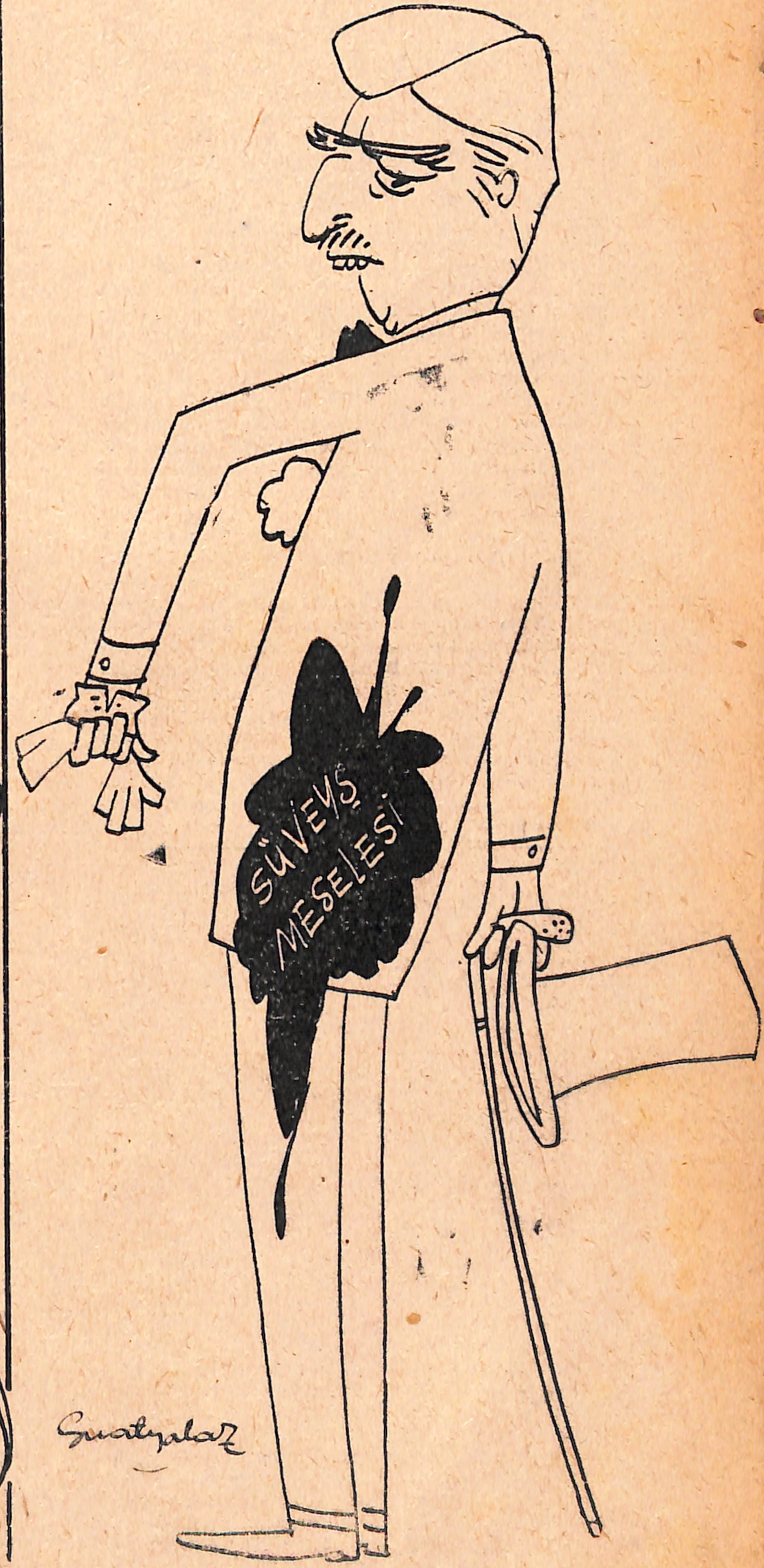

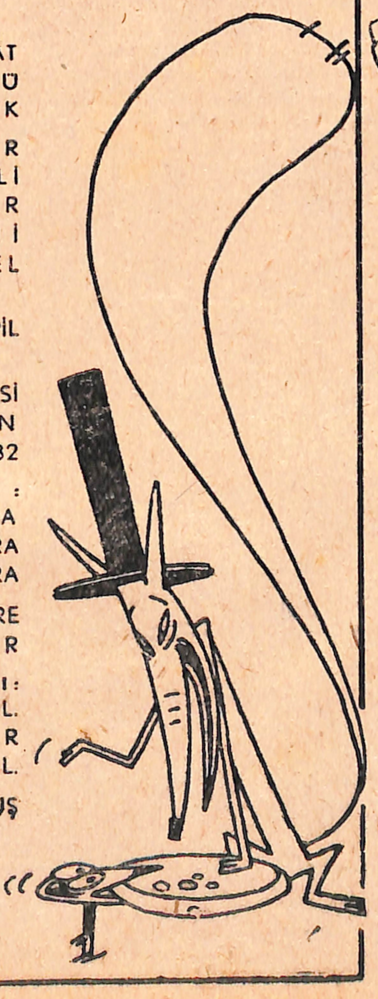

EDEN — KAN DEDİĞİN BUNDAN ÇIKAR İŞTE!..

İtalyada yapılan Milletler Arası Dokuzuncu Mizah Müsabakasıında Türk Mizahçıları Büyük Başarılar KAZANDILAR

Hikâyede Aziz Nesin Brezilyadan Leon Elyaçar ile birlikte birinciliği, karikatürde Turhan İtalyan Nistuden sonra ikinciliği kazandılar.

Aslanlarımızın zaferleri gibi gerçi en büyük puntolu yazılarla ilân edilmedi. Hele bazı gazeteler yazmak zahmetine hiç katlanmadılar. Bununla beraber «Associated Press» ajansıyla bütün dünyaya yayılan şu haberin kültür ve sanat hayatımız bakımından büyük ehemmiyet taşıdığı aşikârdır:

BORDİGHERA (İtalya) 5. Milletlerarası dokuzuncu salon fıkraları müsabakasında Türkiyeden Aziz Nesin ve Brezilyadan Leon Elyaçar birinciliği kazanarak «Altın Palmiye» mükâfatını kazanmışlardır. Karikatür müsabakasında da İtalyan Giuliano Nistri'den sonra Turhan Selçuk ikinciliği kazanmıştır.

Aziz Nesin ayrıca, «FİLİN TEVKİFİ» adlı mizah hikâyesiyle müsabakaya katılan yabancılar arasında birinciliği kazanmıştır.

Bu haber bazı çevrelerimizi alabildiğine heyecanlandırıp sevindirdi. Mizahçılar ve karikatüristler çevresindeki sevinç çok daha fazlaydı. Dolmuş idarehanesi arkadaşlarını tebrik etmek isteyen meslekdaşlarıyla doldu taştı.

Aziz Nesin'i ve Turhan Selçuk'u ayrı ayrı tebrik ederiz. Kültür ve sanat tarihimizde ilk defa bukadar büyük bir başarı sağlanmaktadır.

Türk Mizahının kalitesine ve bu kaliteyi sağlayan okuyucu kütlesinin mizah anlayışının üstünlüğüne her zaman itimad eden «dolmuş» bu inancının Milletlerarası bir yarışmada Avruyanın en selâhiyetli sanat adamlarından tertiplenen bir jüri tarafından tasdik edildiğini görmekle de ayrıca sevinmektedir.

Her sene İtalyada tertiplenen «Milletlerarası Mizah Yarışması» şimdiye kadar hep yabancılar tarafından kazanılmıştır. arikatür mükâfatlarını paylaşanlar Mose, Tetsu, Chaval gibi büyük Fransız karikatüristleriydi. Bu sene birinciliği alan «Giuliano Nistri» Il Travaso ve Candido mecmualarında çalışmaktadır. Gelecek sayımızda okuyucularımıza müsbakanın tafsilâtını ve Nistri'den bazı örneklerle birlikte hayat ve sanatına dair bir yazıyı sunacağız.

Turhan SELÇUK

Turhan Selçuk'u «dolmuş» okuyucularına tanıtmak lüzum - suz çizgileriyle her hafta karşınızdadır. Burada yalnız sanat hayatının safhalarından bahsedeceğiz:

Bir zamanlar Ramiz ve Cemal Nadir tesirleriyle işe başlıyan Turhan yolunu çabuk buldu. 951 senesinde «Yeni İstanbul» gazetesinde çalışırken yazdığı «Karikatür»ün kurallarını inceleyen üç makale memleketimizde modern karikatür sanatının beyannamesi sayılır.

952 senesinde Turhan'ı «41 buçuk» mizah mecmuası teşebbüsünün başında görüyoruz. Bu mecmua o zamana kadar kabul edilmemiş bir anlayışla hazırlanmış, Türkiyede bugün de beğenilip sevilen yeni karikatür anlayışının ilk temsilcisi olmuştur.

Turhan Selçuk bundan sonra Gazeteciler Cemiyeti'nin tertiplediği yarışmada birinciliği kazanmıştır. 953 yılında genç sanatçının çizgilerini gören «Il Travaso» dergisi yazı işleri müdürü ve Avrupa Humoristler birliği ikinci başkanı Guglielmo Guasta, Il Travaso'da Turhan'a bir sayfa tahsis ederek İtalyan umumî efkârına şu sözlerle takdim etmiştir:

«Turhan Selçuk şahsiyeti olan bir sanatçıdır. Ve bu sayfadaki çizgilerinde de görülen hususiyeti ile Avrupa Humoristler Birliğindeki üstadların çoğundan daha ileri bir sanat hüviyeti taşımaktadır.»

954 yılında Beynelmilel «Cosmo - Presse» ajansı Turhana bir teklifte bulundu. Karika - türlerini bütün Avrupada yayınlamak istiyordu. Mukavelename imzalandı. Demirperde ve İngiltere hariç bütün Batı memleketlerinde Turhanın karikatürleri yayınlanmaktadır.

Nihayet 956 senesinde İtalyada yapılan tafsilâtını diğer sütunlarımızda okuyacağınız beynelmilel müsabakada İtalyan Nistri'den sonra Turhan'ın ikinciliği kazandığını görüyoruz. Bu vesile ile Amerikanın en büyük gazetelerinden «New-York Herald Tribune» mizah ve karikatür hakkında bir yazı yayınlamış ve bu yazısında genç sanatçımızdan bahsetmiş bulunuyor. Hayli dikkate değer olan bu yazıyı iktibas eden Dünya Gazetesinden aynen sütunlarımıza alı - yoruz.

New-York Herald Tribune'den :

GÜNÜMÜZÜN MİZAHINDA HEDEF, GÜLDÜRÜCÜ OLMAK DEĞİLDİR

Karısı tarafından ihanete uğrayan koca, yalnızca Avrupa'da gülünçtür.

Polinezya'da gülünç olan şey, bir palmiyeden düşen adamdır. Kibar Japonya'da, karşınızdaki insan önceden bir nükte yapacağını haber vermezse, anlattığı şeye kimse gülmez.

İtalya'nın Bordighera şehrinde yapılan milletlerarası dokuzuncu mizah festivalinde teşhir edilen karikatür ve mizahî fıkraları inceleyen İtalyan uzmanları işte bu noktaları belirtmiş ve aşağıdaki neticelere varmışlardır.

Mizah, memleketten memlekete değişmektedir.

Modern mizahın gayesi güldürmek ve eğlendirmek değil - dir. Bu günkü mizahın gayesi, çok keskin tezatları belirtmektir.

İşte bazı nükteler:

Hayvanat bahçesindeki bir maymun, kafesinin parmaklıkları arasından kendisine yiyecek bir şey verilmesi için elini dışarı çıkarıyor, oradan geçen birisi de uzanan eli sıkıyor.

Türk sanatçısı Turhan Selçukun sergide teşhir edilen bir karikatürü de bu mizah anlayışının en iyi örneklerinden biridir: bu karikatürde, su altında balık avına çıkan bir balıkçı, zıpkını su üzerine yüzen bir ördeğe nişanlamaktadır. Düşünün bir kere, zıpkını yiyen ördek ne kadar afallayacaktır! İşte bu karikatürün mizahî unsuru bu şaşkınlıktadır.

Bir gazete kâğıdından oyularak yapılan iki silüetin yanan kipritlerle düello etmeleri bunun diğer bir örneğidir.

Sergideki iki aslan karikatürü, pek de güldürücü olmamakla beraber, modern mizah anlayışına göre, güzel birer eserdir. Bunlardan birincisinde, bir avcı beraber ava çıktıkları arkadaşını öldürmüş sonra bir ayağını onun cesedine basarak fotoğraf çektirirken görülmektedir. Fotoğrafı çeken, bir aslandır.

İkincisi, önünden bir farenin geçtiğini görünce dehşetli bir korkuya kapılıp ümitsiz bir halde avcıya sarılan bir aslanı göstermektedir.

NOT : Bu yazıda bahis konusu edilen karikatür bu sayımızın arka kapağını süslemektedir.

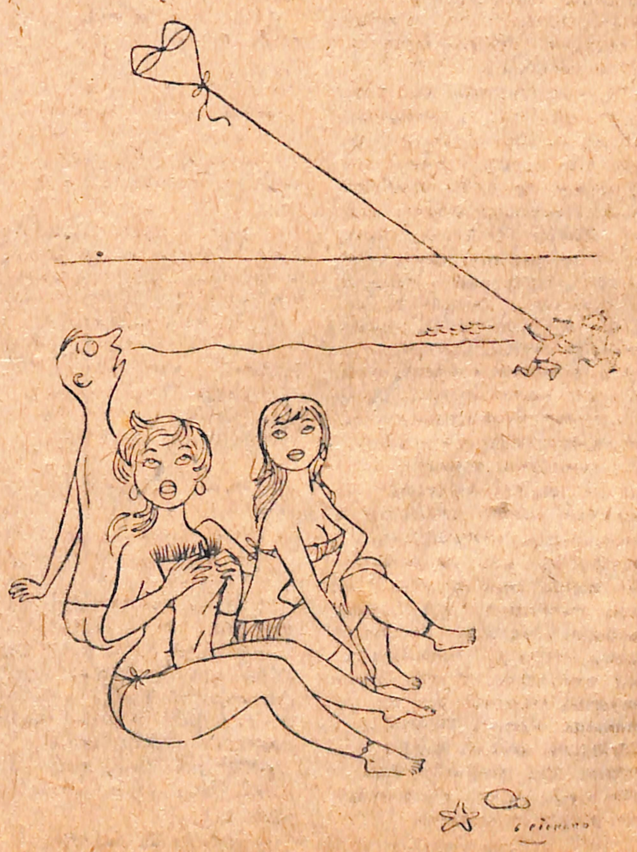

ERKEK — BAKIN, BAKIN., UÇAN DAIRELERI...

G. Pichard

AZİZ NESİN

Asıl adı Mehmet Nusret'tir. Harbiyeden mezun oldu. Kısa bir zaman sonra ordudan ayrılarak yazarlık mesleğine atıldı. Şiirden romana, röportajdan fıkraya kadar edebiyatın ve gazeteciliğin her kolunda olağan üstü başarı göstermiştir. Hikâyeleri, romanları, fıkra, tenkit ve makaleleri sayısızdır. Bununla beraber mizahçılığı şüphesiz en kuvvetli tarafıdır.

Aziz Nesin bir gece oturup sabaha kadar peşisıra sigara ve çay içerek, içtiği çay ve sigara adedince yazı yababilecek bir kabiliyet ve enerjiye sahiptir. A. Nesin yazı yazarken çağdaş büyük yazarların prensibini kullanır. Bir dünya görüşü, bir sistem ve sosyal hâdiselerin bu sistem içinde mizahî yönlerinin açıklanması...

Bu sayfalarda Beynelmilel Mizah Müsabakasında mükâfat kazanan «Fil Hamdi Nasıl Yakalandı» adlı yazısını okuyucularımıza sunuyoruz.

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden, bütün taşra vilâyetleri Emniyet Müdürlüklerine şu telgraf çekilmişti:

«Otuz beş yaşında, uzun boylu, iki yüz kilo ağırlığında, kumral, üç dişi eksik, üst çenede bir azı dişi dolgulu, alt sol köpek dişi altın kaplama, çizgili kahverengi elbiseli, saçları oldukça dökülmüş, ablak çehreli, kahverengi gözlü, «Fil Hamdi» adında azılı sabıkalı bir dolandırıcı, üç gün üç gece içinde oturdukları nöbet kulübesini büyük bir dikkatle bekledikleri için uykusuz kalan iki polis memurumuzun, yolda giderlerken uyuklamalarını fırsat bilerek ellerinden kaçmıştır. Yaptığımız tahkikat, takibat ve tetkikat sonunda, Fil Hamdinin kaçtığı kesin olarak anlaşılmıştır. Vilâyetiniz ve vilâyetinizdeki kaza karakollarından birine uğradığı veya bir polis memuruna yol, adres sorduğu takdirde, kendisine lütfen merakla beklediğimizi, bizi daha fazla itizarda bırakmıyarak, münasip, boş bir zamanında İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gelerek teslim olmasını rica ettiğimizi söyleyin. Azılı sabıkalı Fil Hamdi nin fotoğrafı ilişiktir.»

☆

Taşra vilâyetlerinden birinin istasyonunda iki polis memuru konuşuyor:

— Ramazan, kardeşim, şu sâlep içen herif mutlaka Fil Hamdi...

— Hıı... Benziyor... Resmi çıkar bakalım.

Bir resim çıkarır, arkadaşına gösterir.

— O değil be Ramazan. O senin resmin!

— Hıı... Bayramda çektirmiştim. Nasıl?

— İyi ama, acık gülseydin be! Şu Fil Hamdi'nin resmini bul.

Ramazan cebinden bir sürü resim çıkarır, karıştırır.

— Bu benim oğlanın resmi.. Bu askerlik hatırası. Bu kimdi Mahmut?

— O mu? Şey olacak... Eroin kaçakçısı Duman Ali...

— Bu da Otel faresi Suphi.. Resimler birbirine karışmış. Bul şu Fili be Ramazan!

Mahmutla Ramazan resimleri karıştırırlar. Fil Hamdi'nin resmini ararlar.

— Çabuk ol Mahmut... Herif sâlebi içti, kaçacak.

— Bak, nasıl bakıyor etrafına?

— Buldum, şu resim olacak. Tamam tâ kendisi!

Şüphelendikleri adamın yanına giderler.

— Hemşerim, şöyle dursana.

Bir resime, bir de adamın yüzüne bakarlar.

— Bir de yan dur bakayım.

— A-ah, benzemiyor be Ramazan.

— Bir kere de komiser bey görsün Mahmut. Belki o benzetir.

— Hemşerim, haydi yürü... Karakola kadar gideceksin.

☆

Başka bir taşra vilâyetinin pazar yerinde iki memur konuşuyor:

— Ayıp oldu be Şükrü kardeşim. Akşama kadar fır dolandık, şu Fil Hamdiyi yakalayamadık.

— Şu adam olmasın?

— Belki de odur. Soralım.

Adamın yanına giderler.

— Bayım, senin adı ne?

— Mustafa...

Birbirlerinin kulağına:

— Mustafa, diyor.

— Hamdi diyecek değil ya... Adını saklıyor.

— Aklı sıra bizi kandıracak.

— Bayım, biraz gelir misin?

☆

Bir taşra vilâyetinin kahvesinde iki memur konuşuyor:

— Dün ben üç tane Fil Hamdi yakaladım, komiser hiç birini beğenmedi.

— Şu bizim komiser de amma müşkülpesent haaaa...

— Hişşşt!.. Yavaş konuş, çaktırma. Şu çay içen adama yan gözle bak!

— O be... Tâ kendisi!..

— Ama, belen evrakta şişman diye yazıyordu. Bu zayıf, iskelet gibi herif...

— Zayıflamıştır birader, kaçak gezmek kolay mı?

— Öyle ya... Ama bu esmer, Fil Hamdi kumralmış.

— Dağda, bayırda gezmekten rengi atmıştır.

— Haklısın. Yalnız birader bunun sık siyah saçları var. Evrakta Fil Hamdi'nin saçları dökülmüş diye yazıyordu.

— Eh artık o kadarcık olur. Herif tanınmamak için belki peruka takmıştır.

— Ne duruyoruz? Yakalıyalım.

Adama yaklaştılar.

— Adın ne senin?

— Hamdi...

Birbirlerine mânalı mânalı bakıp gülerler.

— Yürü bakalım karakola... Haydi!

— Ne var? Ne oldu.

— Fazla sorma! Karakolda öğrenirsin.

Bir taşra vilâyetinin, bütün taşra vilâyetlerinde olduğu gibi, bir iki kilometrelik asfaltı üzerinde iki polis yoldan geçen bir adamı yakladılar.

— Aç ağzını!

— Ağzımda bir şey yok ki benim.

— Madem bir şey yok, açarsın.

Adam ağzını açar. İkisi birden adamın dişlerine bakarlar.

Polisin biri öbürüne sorar:

— Baksana şu evraka, kaç dişi yoktu?

Öbürü evrakı okur:

— «Üç dişi eksik, üst çenede bir azı dişi dolgulu, alt sol çenede köpek dişi altın kaplama...»

Polis memuru adamın dişlerini sayar:

— Bir, iki, üç... Dört... Oynama be! Şaşırttın... Bir, iki, üç, dört, beş... Yirmi dört... Yirmi dört dişi var.

— Yirmi dört mü? Kaç tane eksik? Senin kaç dişin eksik, biliyor musun?

— Sekiz...

— Çektirmiştir. Delilleri ortadan kaldırmak için dişleri çektirmiştir.

— Benim dişlerim takmadır. Ağzımda hiç kendi dişim yok..

— Evrakta takma olup olmadığını yazıyor muydu?

— Yazmıyor. Unutmuşlardır. Bu canım, bu... Ta kendisi... Köpek dişine baksana, altın kaplama... Bayım, gel bizimle beraber.

— Nereye :

— Karakola! Yürü!..

☆

Taşra vilâyetleri Emniyet Müdürlüklerinden İstanbul Emniyet Müdürlüğüne günde yüzlerce telgraf geliyordu:

«Falan falan tarihli, filân filân yazılı telgrafa cevaptır:

Vilâyetimiz dahilinde, on dört tane çizgili kahverengi elbiseli, sekiz tane köpek dişi altın kaplamalı olmak üzere on dört Fil Hamdi yakalanmıştır. Bu miktarın isteğe yeter olup olmadığının, araştırmağa devam edip etmiyeceğimizin emir buyurulmasını saygı ile rica ederim.»

«Falan falan tarihli, filân filân sayılı yüksek telgrafınıza cevaptır:

Vilâyetimiz dahilinde 180 kilo ile 220 kilo arasında iki düzüne Fil Hamdi yakalanmış olup, aradaki kilo farkının, kantarların ayarsızlığından ileri geldiğini, hepsinin de gözlerinin kahverengi olduğuna göre, Fil Hamdi olduklarında en ufak bir şüpheye yer kalmadığını, yakalanan Fil Hamdiler sevkedilmiş olup, gözden kaçmış olanlar varsa, onların da büyük dikkatle arandığını ve peyderpey sevk edileceğini saygı ile arzederim.»

☆

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden, taşra Emniyet Müdürlüklerine gönderilen telgraf:

«Koyacak bütün yerler dolmuş olduğundan, şimdilik elde ki Fil Hamdiler yeter görülmüştür. İkinci bir emre kadar Fil Hamdilerin yakalanmasına ve aranmasına ara verilmesini teşekkürlerimle rica ederim.»

NOT: Firar eden Fil Hamdi yakalanmıştır.

Orhan Enez

— NE YAPALIM. FİYATLARI BAŞKA TÜRLÜ YÜKSELTEMİYORUZ...

S. Yalaz

— GAZETECİLİK DE ZORLAŞTI KARDEŞİM!..

Bu Sefer Tamam

Bir doktor tanıdığım var, Nihat Düzayak. Hem Etibba Odasına kayıtlı, hem de partilerden birine. Eskiden Bolu taraflarında hükûmet doktorluğu yaptığından, Bolulu sayar kendini. Doğumu İzmirdir ama... Romada ikinciliğe razı olmayacak kadar da siyasetten de anlar.

954 seçimlerinden önce görmüştüm bizim yokuşta.

«Azizim!» demişti «bu seçimde, yüzde yüz mebusum. Söyle, Ankarada bir işin var mı?

«Merkezden mi destekliyecekler?» dedim.

«Hem merkezden, hem muhitten.. Bolulular çok seviyorlar beni... İki aydır oradaydım.»

«Nutuklar yormuyor mu seni?»

«Bırak nutuğu, mutuğu, modası geçti onun. Bizim partilileri parasız muayene ediyorum. Aspirini, kinini de caba!»

Seçimler sona ermişti. Meserret kahvesinde otururken yakaladım. Bir mebus rahatlığı yoktu oturuşunda. Ama ben baltayı taşa vurmak için:

«Tebrik ederim! Zaten hakkındı senin!» diye bir çıkış yaptım. Mahzun mahzun:

«Telâşlanma!» dedi «kazanamadım.»

«Sebep?»

«Sebebi mebebi yok. Seçmediler. En az oyu ben aldım.»

Sonra boşandı:

«Çok nankör bu halk azizim. Köy köy dolaştım at üstünde... Bu kadar emek...»

Ben tamamladım:

«Bu kadar aspirin. Bu kadar kinin.»

«Aldanmışım. Bu kadar da yüze gülünür mü? Sırtlarından indirmediler beni.»

«Sen ümidini kesme!» dedim «Seçimlerin yenisine ne kaldı şurada...»

«Evet!» dedi «Sık sık çıkıyorum Bolu köylerine... Bırakırmıyım peşini!»

Bir mahkeme röportajı için Boluya yollamışlardı. Otelde Mudurnulu bir ağayla tanıştım. Söz arasında:

«Bir doktor var Nihat Düzayak... Adaylığını koymuştu...»

«Evet» dedi «çok iyi tanırım.»

«Tanırsın demek...»

«Onu bütün Bolu tanır.»

«Herhalde sevdirememiş olacak kendini...»

«Hayır» dedi «aksine, çok severler doktoru... Bütün köylü tutar onu...»

«Tuhaf... Seçimde bir oyun falan...»

«Yok, bizde öyle şey olmaz!»

«Peki neden seçmediniz Nihat'ı? Ondan iyisini mi bulacaktınız?»

Ağa geniş bir gülüşle:

«Bizim köylümüz» dedi «çok uyanıktır. Kendine faydalı olacak adamı tanır.. Böyle bir doktoru neden kaçırsın elinden! Hem parasız muayene... hem kinin, hem aspirin!»

Geçenlerde yine gördüm Nihat Düzayağı. Hal hatır sormadan:

«Boluya bir röntgen getirttim. Bizimkilere radyoskopi parasız!. Akın akın geliyorlar köylerden!» diye anlatmağa başladı.

« Demek eminsin bu sefer?» diye maksada geçtim.

«Emin de ne demek! Artık bu sefer tamam, lâmı cimi yok!»

Şimdiden zafer sarhoşluğu içindeydi:

«Ne sohbet gezisine ihtiyacım var benim, ne yürüyüşe... Halk tutuyor beni!»

«Evet!» dedim «Halk tuttu mu, öyle kolay kolay bırakmaz adamı»

O kendinden, röntgen makinesinden emin tekrarlıyordu:

«Artık bu sefer tamam!»

FREN

Ferruh Doğan

— YE BENİ ABLA!..

Suat Yalaz

Hepimiz okul sıralarından yetiştik. Acı tatlı bir çok hâtıralarımız var. Hababam sınıfı yatılı okullardan birinin herhangi bir sınıfı. Döneklerden, sürgünlerden devşirme bir sınıf... Alfabenin son harflerine düşen bir şube... Etütlerinde şiirli, mânili nâmeler yazılır, masrafı kabartacak kitap isimleriyle dolu mektuplar donatılır, lig maçlarının puanları, averajları hesaplanır, kopya ruleleri hazırlanır harita kalemiyle...

Bütün yatılı okulların sınıflarından farksızdır Hababam sınıfı... Palamut Recep mümessildir. Tulum Hayri, Kalem Şakir, Refüze Ekrem, Hayta, İnek Şaban, Domdom Ali... Sınıfın kalbur üstü ellemeleri...

VI

Son ders tarihti. Tulum Hayriyle Dom dom Ali beş gazozuna bahse tutuşmuşlardı. Eğer derste söz arasında Kel Mahmut, on iki defa «eşek» derse Tulum Hayri kazanacak, demezse Dom dom Ali içecekti gazozları. Fakat oyun öyle tertiplenmişti ki, dese de demese de yine kabak inek Şabanın başında patlayacaktı.

Kel Mahmut'un derse 8 dakika geç gelmesi Tulum'un aleyhineydi. Ama yoklama ihtimalini düşünenler, memnundu bu gecikmeden.

Tulum, Kel Mahmut'u biran önce Hababam sınıfına sokmak için kalktı, tepine tepine bir uçtan bir uca koştu, Bu açıktan açığa Kel Mahmut'a hakaretti, hem de kendi dersinin olduğu bir saatte...

Bu tepinmeyi bir küfür sayan Kel Mahmut Müdür adına imzaladığı veli mektuplarını masanın üstüne bırakarak kalktı, merdivenleri hızla çıkarak daldı Hababam sınıfına:

«Kim bu eşek!» dedi.

Bütün sınıf Tulum Hayri hanesine bir çizgi çekmişti. Hayri Kel Mahmutu biraz daha kızdırmak bir iki «eşek» daha kazanmak için kalkmıyordu ayağa. Kel Mahmut, Palamut Recep'e dönerek «Söyle!» dedi «Kim bu eşek!» Tulum, memnun ikinci çizgiyi de çekti.

Hababamın mümessili Palamut Recep:

«Kimse kalkmadı yerinden!» dedi. Cesurca bir yalanlamaydı bu.

Domdom Ali istemiye istemiye Tulumun hanesine ikinci çizgiyi çekerken: «Ah bir derse başlasa!» dedi içinden. Fakat Kel Mahmut alev saçıyordu: «Kimdi bu eşek, kalksın ayağa!»

Tulum bir çizgi daha çekti.

Palamut işi siyasete dökmek zorundaydı: «Efendim!» dedi «Hayri haritayı asmak için kalkmıştı... Belki biraz hızlı...» «Harita koşarak mı asılır!» Sonra Tulum'a döndü:

«Eşek herif! Kalksana ayağa! Senden başka Hayri mi var sınıfta!..»

Tulum sırıtarak bir çizgi daha çektikten sonra dikildi.

«Bak eşeğe hâlâ sırıtıyor!»

Arka sıralardan Refüze mırıldandı:

«Etti beş! Ulan Tulum içtin gazozu!»

Kel Mahmut, ardına kadar açık kapıyı kapattıktan sonra geldi, kürsüye oturdu. Hırsla not defterini çıkardı:

«Kalk bakalım derse!»

Tulum:

«Tamam!» dedi, «ders vermiyecek. İçtik gazozları!»

«Anlat bakalım Viyana muhasarasını...»

Tulum bir puvan daha kazanmak ümidiyle:

«Birinciyi mi, ikinciyi mi?» diye sordu:

«Bırak eşekliği! İkinciyi verdik mi sanki!.. Geçen ders Sokullu devrini anlatmadık mı?»

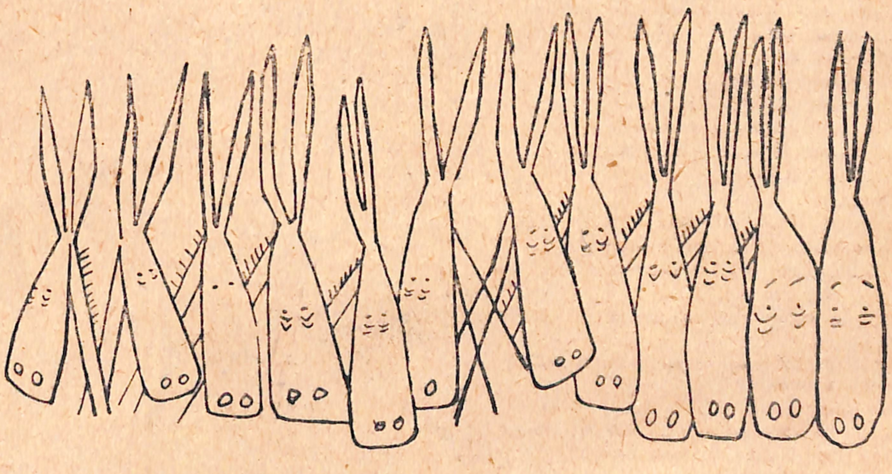

Tulum:

«Etti altı!» dedi içinden. Sonra bir puvan daha kazanmak ümidiyle:

«Hayır!» dedi «Kanuniden bahsettiniz!»

«Bak eşeğe! Ne fark var arasında. Anlat hadi!»

«Neyi?»

«Birinci Viyana muhasarasını.»

«Merzifonlu Kara Mustafa...»

«Merzifonlu senin babandır eşek herif!» Ne işi var Merzifonlunun Kanunî devrinde.

Tulum «Çiz!» diye Refüzeye işaret etti. Bahsi kazanmaya dört «eşek» kalmıştı. Nasıl olsa kazanırdı bu dört eşeği:

«Kanunî Sultan Süleyman asker topladı dayandı Viyana kapılarına!» diye anlatmaya başladı. Kel Mahmut:

«E sonra... Kapının zilini çaldı ama duyuramadı!»

Sonra sertleşerek:

«Çalışmamışsın eşek herif, bir kere bile açmamışsın kitabı!»

Tulum dokuzuncu eşeği de kazanmıştı. Aferin almış gibi sırıtıyordu. Ne yapıp yapıp üç puvan daha kazanmalıydı:

«Çalışamadım!»

«Sebep!»

Kızdıracak bir ders ismi atmalıydı:

«Müziğe çalıştım. Sonra resim hocası...»

Bak eşeğe! Sonra jimnastiğe de çalıştın değil mi? Eşekler gibi tepindin üstümde değil mi?»

Bir tane kalmıştı. Kel Mahmut kalemini çıkarıp bir sıfır konduracaktı ki,

Tulum:

«Af edin! Gelecek derse kaldırın beni. Çalışmazsam o zaman...»

Kalemi tekrar cebine koydu:

«Defol eşek herif!»

«Teşekkür ederim efendim!»

İçinden de:

«Tamam!» dedi «Tam on iki!»

Bu teşekkür, şüphesiz, sıfırı bağışladığından ziyade, on iki eşeğin tamamlanması içindi.

VII

Kantinden beş gazoz getirilmiş kürsünün üstüne dizilmişti.

Tulum Hayri:

«Gazozun biri benim» dedi «dördü için kura çekeceğiz.»

«Domdom da dahil mi kuraya?»

«Dahil!»

Kırk iki taņe boşun arasına dört tane «gazoz» yazıldı. Üçü boşların içine karıştırıldı. Biri de Palamut Recebe zula edildi.

Tulum, sözde sınıfın reyine baş vuruyormuş gibi sordu:

«Kim çekecek?»

Bütün sınıf:

«Palamut!»

diye bağırdı.

Palamut herkesin önüne, kasketin içindeki kâğıtlardan birer tane koydu. Avucuna zula ettiğini de İnek Şabanın önüne bırakıverdi.

Kâğıtlar teker teker açılıyordu. Düdük:

«Gazoz!»

diye sevinçle bağırdı. İstanbulu çekmiş bir yedek subay kadar memnundu. Arka sıralardan, biri daha patladı:

«Gazoz!»

Bu yıkılmaz Hadi'nin sesiydi.

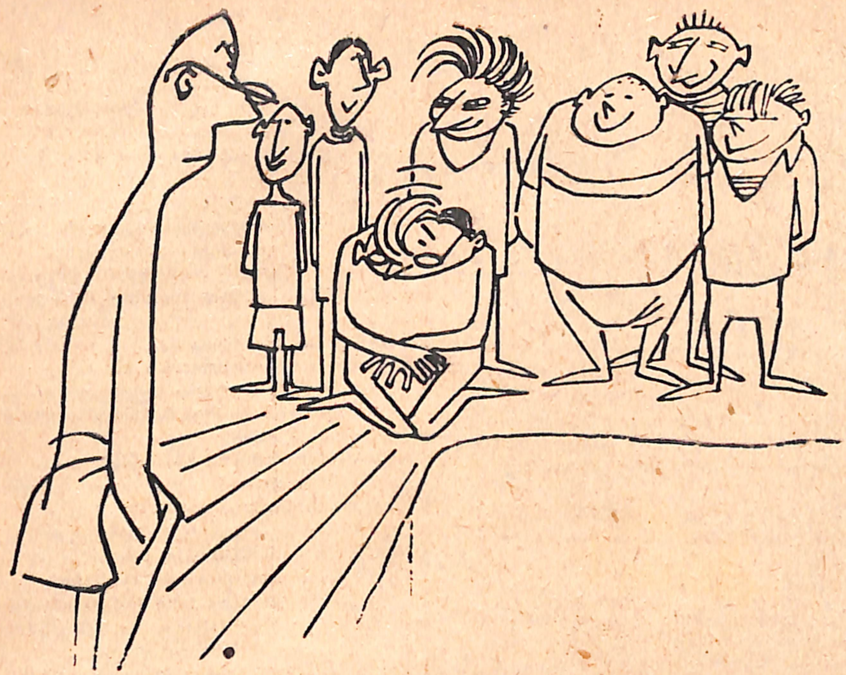

İnek Şaban, kâğıdın kıvrımını açarken herkesin gözünün kendisinde olduğunun hiç farkında değildi. Yazıyı görünce bağırarak okudu:

«Gazoz!»

«Yaşa!» diye neşesine ortak oldular.

Refüze:

«Ne şans be!» dedi.

Domdom:

«İnek şansı!»

Son gazoz da Kalem Şakire çıkmıştı:

«Haydi» dedi «Domdomun şerefine içelim!» Şişeleri açtılar beş şişeyi bir birine vuruşturarak diktiler.

İnek Şaban bir yudum alınca şişeyi indirdi. Yüzünü buruşturdu. Fakat lıkır lıkır içen dört arkadaşını görünce tekrar dayadı ağzına. Gözünü bile kırpmadan sonuna kadar içti.

Palamut:

«Oh!» dedi «Şifa niyetine!» İneğin içinde bir eziklik, bir bulantı başlamıştı. Ağzına tatlımsı bir şeyler geliyor, kusacakmış gibi oluyordu.

Tarih dersinden beri kendini tutan Domdom:

«Şimdi görürsünüz» dedi «Domdomun gazozunu içmeyi!»

İnek Şaban:

«Parası senden çıksın da ben ne olsa içerim!» diye dalına basmak istedi.

Domdom ekledi:

«Hattâ müshil bile olsa...» İş açıklanmıştı ama, anlayan kimdi.

Bütün Hababam sınıfı tepine tepine gülüyordu.

Nerdeyse Kel Mahmut çıkacaktı yukarı. Etüde yeni girmişlerdi daha...

Herkes önüne bir kitap açmış Kel Mahmuta karşı savunmasını yapmıştı.

Etüdün sonlarına doğru İnek Şaban kıvranmağa başladı. Neredeyse fırlayacaktı dışarı...

Yeni bir teşkilât daha isterdi. Teker teker on kişinin helâları içerden sürgülemesi, İnek Şabanın açıkta bırakılması lâzımdı. Önce Refüze indi, sonra Düdük, Yıkılmaz, Kalem Şakir sızdılar.. Tam merdivenlerden iniyordum ki, köşeye saklanan Kel Mahmutla burun buruna geldim:

«Sen de mi» dedi «Gir odaya!»

Bütün arkadaşlar içerideydi. Ben girince Düdük:

«İnek nasıl, hayatta mı?» diye sordu:

«Çok fena!» dedim, «eli kulağında kıvranıp duruyor!»

Kapı açıldı. Önce Tulum peşinden Şaban girdi. Kel Mahmut da arkalarından. Tuluma:

«Bütün sınıf inecek mi helâya!» dedi.

«Hayır efendim, bu kadar. Şaban son!»

«Ne biliyorsun son olduğunu?»

«Son efendim!»

«Neden son?»

Şabana bakıyor, bir şey söylemiyordu. Kel Mahmut bir şeyler sezer gibi oldu?

«Gene ne yaptınız buna?»

«Hiç!»

«Söyle Şaban ne yaptılar!»

Kıvranıyor, bir şeyler söylemiyordu.

«Hiç efendim. Gazoz!»

«Ne gazozu?»

«Tulum kazandı da.. Ay!»

«Ne oluyor? Nerden kazandı?»

«Eşekten... Yani siz...»

«Ne? Benden mi kazandı?»

«Evet... Siz on iki defa eşek dediniz... Tulum Hayri... Ay!»

«Peki sana ne oluyor?»

«Ben de içtim..»

«Allah Allah zehirli miydi bu gazoz?»

Tulum Hayri işi ört bas etmek için:

«Ali kantinden aldı!» dedi.

«Kantinden mi?»

«Evet.»

«İyidir öyle ise...»

Kantin demek Kel Mahmut demekti.

«Çok mükemmeldi efendim.» Şaban gazozu nezaketle yalanlamak için:

«Ayyyy!»

diye olduğu yere kıvrılıverdi.

Kaldırmak için birer kolundan yapıştık. O, biz yapışmadan da kalkabilirdi ama terbiyesi müsaade etmezdi.

Beklenen şey nihayet olmuştu...

KİME BENZEMEK İSTERLERMİŞ ?!.

Şikago Üniversitesinde kız öğrencilere,

— Kime benzemek istersiniz?

diye sormuşlar.

Verdikleri cevaplardan anlaşıldığına göre maşallah hepsi de akıllı kızlar. Cümlesini Allah nazardan saklasın.

Şikago Üniversitesinin kızlarından yüzde 56 sı Marilyn Monroe'ya, yüzde 32 si Gina Lollobrigida'ya, yüzde 12 si de Martine Carol'a benzemek istiyorlarmış. Böylece yüzde yüz tamamlanıyor. Benim korkum,

— Anamıza, babamıza benzemek istiyoruz! diyecekler diye idi. Çok şükür anasına babasına benzemek isteyenleri çıkmamış. İnşallah Tanrı bu genç kızların dileklerini kabul eder de hepsini de bir iyice benzetir.

Bu arzu, sanırım ki, yalnız Şikago Üniversitesi kızlarının arzusu değildir, bizimkiler de beraber bütün dünya kızlarının genel arzularıdır. Bu iş erkekler için de çok iyi olur. Bakın neden? Hepimizin de bildiği gibi, dünyada her şey tek tipe doğru gidiyor. Ekmek tek tip, kitap tek tip, her şey, her şey tek tip. Kadınlar sanki neden tek tip olsunlar? Üç tip kadın yeter de artar bile. O zaman her yer, Marilyn, Gina ve Martine Carol'la dolu, Hangisini canın çekerse onu al! Marilyn'den bıktın, onu bırak Gina'yı al. Ondan da bıktın, Martine'i al. Ondan da bıktın, onu bırak, al bunu!.. Dördüncü bir tip yok ki, ortada.

Eğer kadınlar, posta treni kompartımanı gibi üç mevki, yâni üç tip üzerine olursa, dün ya yüzünde kıskançlık diye bir şey kalmaz. Öyle hep birbirlerine benziyorlar. Kim, kimi, den kıskanacak? Senin tipin hangisiydi? Marilyn mi? Eh, kadınların yüzde 56 sı Marilyn.... Al birini gitsin. Yalnız bir şey var, herkes kendi Marilyn'ni - ni, Gina'sını, Martine'nini nasıl tanıyacak? O zaman her erkeğin kendi alâmeti farikasını kadının **bir yerine damgalamaktan başka yol yok.**

Kadınlar üç tip üzerine benzediler diyelim. Ya erkekler neye benzer?

O zaman erkeklerin benzeyebilecekleri bir tek tip var: Başlarının üzerinde biraz ağırlık taşıyacaklar, hepsi o kadar...

STEPNE

Eflâtun Nuri Erkoç

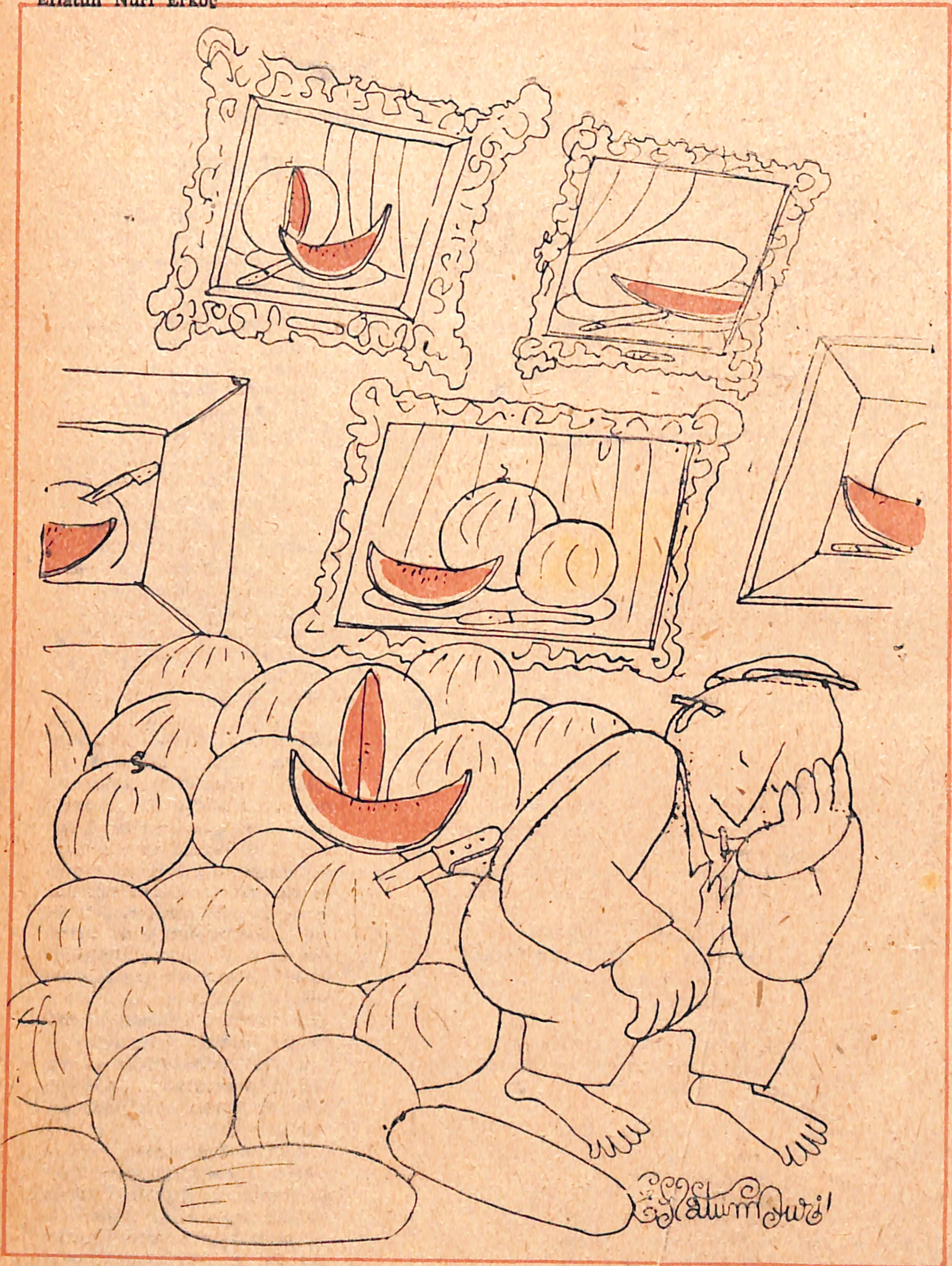

SERGİ

MUHALEFETTEKİ İKTİDAR

Fransız Maliye Bakanı Ramadiye her ağzını açışta:

«Enflâsyon uçurumunun kenarındayız!»

diye tehlike çanlarını çalıp durmakta...

Dikkat buyurulsun. Ramadiye Maliye Bakanıdır, hem de iktidardaki hükûmetinin Maliye Bakanı...

Bu tehlike çanları, muhalefetin işine ne kadar yarayacağı meydanda iken..

Muhalefetteki eski Maliye Bakanı Edgar Faure, bu beyanatı fırsat bilip iktidara çullanacağı yerde:

«Enflâsyon tehlikesi çok şişiriliyor!» diye burun kıvırmakta.

İktidardaki Bakanın acaba:

«Enflâsyon yoktur!» diyebilmesi için gırtlağına kadar, hattâ biraz daha fazla enflâsyonun içine dalması mı lâzım geliyor!

Muhalefete gelince...

Fransa gibi memlekette, sıra muhalefete gelene kadar sabah olur. Çünkü bu işi iktidardakiler bal gibi yapıyor işte!..

GÖRELİM!

Bu da mı iş, bu da mı icat!

İngilizler sun'î yağmur yağdırıp, bir orman yangınını söndürmüşler. Yâni yağmurun da sun'isini yapmışlar. Bu da marifet mi! Bulutu bulduktan sonra kim olsa yağmur yapar. İş bulutunu yapmakta.

Biz her şeyin sun'isini yapmakta bütün milletlere papuçu ters giydiririz. Fındık kabuğundan kahve, tenekeden jilet, pamuk çiğitinden zeytin yağı, deve dikeninden tereyağı, makine yağından Urfa yağı yapmasını biliriz. Canımız isterse sun'î darlık, istemezse sun'î bolluk da yaparız.

Buluttan yağmur ha! Onu babam da yapar. O kadar hünerin varsa Terkos gölünden su yap da görelim.

YILDIRIM

Necmi Metin, adında bir vatandaş İzmir'den İstanbul'daki akrabalarına «falan gün filân vapurla İstanbula geliyorum» diye yıldırım telgrafı çekmiş. İstanbula gelmiş rıhtımda karşılayan filân yok. Akrabalarına gitmiş, yıldırım telgrafı gelmedi demişler.. Üç gün sonra, İzmirden çekilen yıldırım telgrafı gelebilmiş.

Şimdi gazeteler bunu dillerine dolamışlar, bu nasıl iş? diyorlar, yolcu yıldırım telgrafından önce geldi... Bizim gazeteler hep böyledir işte. İşi hep tersinden görürler. Bu hâdisede, posta idaresi işi yavaş alıyor diye üzüleceğimize, Deniz Bank'ın vapurları işi sıkı tutuyorlar diye sevinmeliyiz. Baksanıza maşallah, İzmirden İstanbula vapur yıldırımdan bile evvel geliyor. Bu insanları da memnun etmek bir türlü mümkün değil.

DİŞLİ

Dişli adamın, askerî müzeye kaldırıldığı bir çağda yaşıyoruz. Hani o eski dişliler? İster dişini sıkmaktan deyin, ister diş bilemekten, dişli adam kalmadı, ne akıl dişi, ne azı dişi, ne de köpek dişi... Hâlâ kendini dişli sananlar varsa, onların ağzındaki ya süt dişidir, ya da peynir dişi.

Bütün canlılar içinde dişi en çok olan hangisiymiş, biliyor musunuz? Ne deve, ne fil, ne de insan... Bağ örümcekleriymiş. Bu küçücük yaratıkların ağzında tam 14 bin tane diş varmış. Ben buna hiç şaşmadım. Bağda, dağda olunca on dört bin diş de olur, yüz kırk bin diş te... Bağda örümceklik etmek kolay, gelsin Babıâlide muharrirlik etsin de, görelim kaç dişli?

SELÂMET

Fransada 1955 yılı içinde trafik kazalarından 8073 kişi ölmüş. Fransız İçişleri Bakanlığından bildirildiğine göre bu hesapça gelecek sene trafik kazalarından 10 bin, on sene sonra da 50 bin kişi ölecekmiş.

Bizim için on sene sonra hiç bir tehlike yok. Trafik kazalarından bir kişi bile ölmeyecek. Çünkü, bu gidişle bizde on sene sonra trafik diye bir şey kalmayacak ki, kazası belâsı olsun da adam ölsün... Ooooh, yine işimiz iş, yol filân kalmıyacak ama, adam da ölmeyecek.

SUDAN

Bir kimya profesörü bizim Hocanın aklına geleni nihayet yapıp ortaya koymuş. Bir hapı (her halde bu da Hocanın mayası gibi bir şey olacak) suya atınca hemen yoğurt haline geliyormuş.

Buluş çok önemli... Önemli olmakla beraber bize göre bir yeniliği yok! Biz son günlerde artık her şeyimizi sudan imâl etmeğe başladık, hem de böyle bir hapa bile baş vurmadan.

Yoğurdumuzu olmasa bile içecek ayranlarımızı sudan yaparız. Yoğurdun ayranın esası süt olduğuna göre sütümüz bile sudandır. Şerbetimiz sudan, şarabımız sudan... Sözlerimiz, nutuklarımız sudan... Yaptığımız yalanlamalar, açıklamalar, yorumlamalar hep sudan...

Bugünlerde bir çocuk felci çıktı başımıza. Bir inceliyoruz, o da sudan.

ELEKTRİKLİ TRENLERDE SICAKTAN ŞİKÂYET EDİLİYOR (GAZETELER)

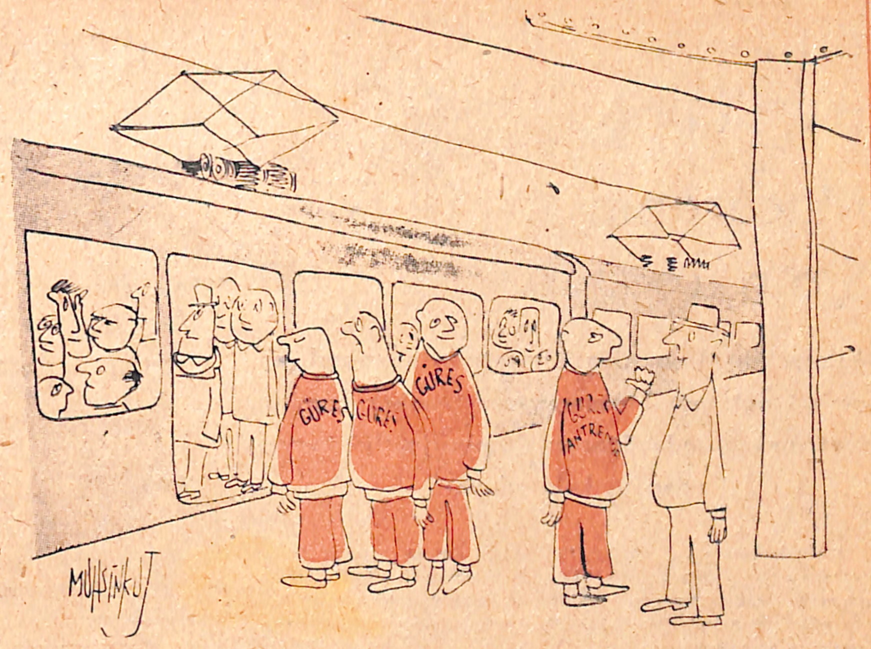

ANTRENÖR — ÇOCUKLARIN KİLO DÜŞMESİ LÂZIM. ELEKTRİKLİ TRENE SOKACAĞIZ...

Muhsin Kut

KAPTAN — SANA KAÇ KERE SÖYLEDİM, DEMİRİ YAVAŞ AT, DENİZİN DİBİNİ DELERSİN DİYE!

Mustafa Eremektar

AVİZELİ OTOMOBİL

Lüks otomobillerin bütün inceliği motöründen çok «karoseri» üzerinde göze çarpar. Zaten motörde yapılacak bir ilâve göze çarpmıyacağından, bir Cadillac için hiç de önemli değildir. Sekiz silindirli olmamış da, on sekiz silindirli olmuş, ne çıkar! Arabanın şoförü başına silindiri geçirirse daha önemlidir onlar için.

Lüks otomobili yapan bir fabrikanın şöyle bir ilânı var!

«Küçük kristal avizeli otomobillerimiz piyasaya çıkacaktır. Kendinizi misafir odasında sanacaksınız.»

Bundan sonra Adana, Ankara plâkalı Cadillac'larda şıngır şıngır avizelerin sallandığını görürsek hiç şaşmıyalım.. Değil avize, şarklı müşterileri tavlamak için bir de mahya kursalar arabaların tavanına.

Fakat bizim için çok önemli bir icat daha var. Tekerleksiz otomobil!

Bir mühendis tekerleksiz bir arabanın denemesini bile yapmış. Bir bilya üzerinde yürüyen bu arabanın tam içinde bulduğumuz şartlara uyduğu meydanda...

Gümrüklerde lâstik beklemek yok artık, tevzi mevzi yok Elimizde kalan iç lâstikleri plâjlara dağıtalım bundan sonra. Dağıtalım da çocuklarımız yüzme öğrensin.

Neyimize gerek gümüşlü zurna. Bize avizeli, mahyalı arabalar değil lâstiksiz yürüyenler lâzım.

Hülâsa:

Bir Politik Maceranın Sonu

Siyasî Roman: No. 33

Milletvekili Maşu, siyasî hayatının en güzel, en samimî nutkunu bir geceyarısı bomboş cumhuriyet meydanında Fransız Cumhuriyetini temsil eden heykele çekiyor.

Okuyucularımızın çok iyi tanıdıkları Andre Lusyen Maşu müstesna bir demokrasi çiçeğidir. İcra memuru olmak sıfatile içinde yaşadığı cemiyeti yakinen tanımak fırsatını bulan babası ölüm döşeğinde Maşuya vasiyet etmişti: «Oğlum, hayatta namussuz olacaksın!»

Gerçekten son Cumhuriyet devrinde namussuzların yaşama ve mesut olma imkânları gayet genişti. Modern Fransa bir sürü namussuz ve hergeleyle dolup taşmakta, bu güruhun çevirdiği dolapların tesirleri bütün cemiyeti dalga dalga sarsmaktaydı.

Dikkate şayan bir nokta: Maşu babasının vasiyetini en rahat en geniş bir şekilde gerçekleştirip ölünün ruhunu tatmin için hangi mesleği seçecek?» Bu seçimi yüzde yüz isabetle yapabilmesi için Tuluz'lu bir fahişe Maşu'ya yardım ediyor:

«— Maşu, diyor kadın politikacı ol! Onların biz fahişelerden farkı yoktur».

Andre Lüsyen Maşu politikacı olur. İki yüzlü aşağılık namussuz bir politikacı. Yegâne ölçüsü menfaatidir. İktidara geçmek için vaatlerde bulunur: Yalan söyler. İnanmadığı davaların mücahidi, alay ettiği prensiplerin müdafiidir. Velhasıl örneklerini çok gördüğümüz serdengeçtilerden biri!.

Baba Maşu'nun dediği gibi «namussuzlar el üstünde tutulduğu» için yıldızı gittikçe parlar. Maşu dalavereler içindedir. artık. Bin bir dolap çevirir. Gittikçe zenginleşmektedir. Meteliksiz olarak siyasî hayata atılan Maşu cerbezesi sayesinde kısa bir zamanda zengin, çektiği parlak nutuklarla muteber bir şahsiyet olur. Esasen yakın zamanda emsalleri var: Bazı ortamlarda çeşitli namussuzluklar gözle görülen elle tutulan hakikatler mesabesine eriştiği halde guruplar ve partilere sırtını dayamış namussuzlar cemiyetçe afaroz edilemiyor.

Maşu da her şeye rağmen kendisine itibar ve ikramda bulunan bir topluluk ortasında bütün namussuzluğuyla ve bütün küstahlığıyla dimdik gezinmekte ve yaşamaktadır. Yabancı devlet adamlarının toplantılarında konuşmakta. büyük iş adamlarının sofralarında tıkınmakta, tanınmış artistlerin yataklarında yatmaktadır.

Ölüm yatağında yapılan vasiyet işe yaramıştır. Bravo baba Maşuya!..

Ama bu âlemler, bu zevk ve safa uzun sürmez. Bir ziyafette fransızların millî içkisi şarap Maşuya bir oyun oynar. içkiyi fazla kaçıran Maşu'nun faziletperverliği, dürüstlüğü uyuşukluktan kurtulur. Ve bir gece yarısı Pariste Cumhuriyet meydanında Fransa Cumhuriyetini temsil eden heykel karşısında politika hayatının en güzel nutkunu çeker. Bu heyecanlı nutuk bir Fransız mizah muharriri tarafından yazıldığı halde Türk okuyucularının en ince teferruatına kadar zevk alabileceği güzelliktedir ve yalnız bir çok hakikatleri göz önüne sermekle kalmamakta, Fransada siyasî mizahın sınırlarının nelere kadar uzanabileceğini de göstermektedir.

XVIII. PARAGRAF

GEREKEN SON

Maşu

— Affet beni ana, dedi. Soluk kırmızı şapkasının altındaki saçları hemen hemen bembeyaz olmuş, benim altmış yaşlarında ihtiyar anam, affet... Bu kelimenin dudaklarıma gelmesi için bende, benden daha kuvvetli bir şeyler olması gerekti. Anlıyor musun? Her yerde portrelerin, büstlerin ve heykellerin vardır. Buralarda daima genç, güzel ve kuvvetli görünürsün. Kimse ihtiyarladığını düşünmez.

Fakat ihtiyar cumhuriyet ana, küstahça, sırtından geçinenlerin listesi yapılsa, yalnız bir kıtasını bildikleri «Marseyyez»i pencerenin altında söyleyerek para isteyen şu dilenci sürüsü göz önüne getirilse eteklerine kapanıp ağlamak; gitgide daha fakir düşerek gözlerinde yorgun bir tebessümle her gelene !belki bu ötekilerden daha iyidir» deyip ümitle iğilişin tasavvur edilse önünde diz çökmek gerekir.

Azize olabilmen için Vatikana bir teşebbüs ve formalitenin ikmali kâfidir. Çünkü koca ağızlı redingotlu bir sürü vahşi hayvanın toplandığı parlâmentonun amfisinde her türlü azabı çekiyorsun. Hesaplıyorum; her şeyini emanet ettiğin şu hatipler bataklığında seni hakikaten sevmiş yüz kişi hattâ on kişi bile yok!.

Evlâtlarının arasında avukatlar var: Başka hiçbir şekilde elde edemiyecekleri yarım milyonluk ücretlerini sende bulmağa koşan meşhur milletvekili avukatlar!.. Kendi davaları için kanunlar yapan, hakimlerin tayinlerinde dalavereler çeviren, liman fahişelerinin elbiseleri kadar hafif cüppeli satılık avukatlar... Takkeleri üstüste konsa, dumanı göklerimizi ebediyen karartacak olan muazzam bir fabrika bacası teşkil eder.

Bomboş muayenehanelerinin önünden hastaların geçmekten çekindiği doktorların var. Kötü teşhislerini ve yersiz ilâçlarını sende denemeğe koşarlar. Sonra iyileşmesi imkânsız ve alelâde hastalık ateşlerinden daha korkunç bir hitabet ateşine tutulmuş baytarlar, seçmenleri yüzünden derslerini keserek, bir şeyler öğrenmeye çabalıyan talebeleri terketmekte acele eden hocalar...

Her mesleğin muvaffak olamamışları başına toplanmışlar: Sülfat dösud tarmaktan bıkkın eczacılar, akılsız mühendisler, ticaret ve endüstrinin istemediği posalar.. İstikballerinden babalarının endişeli olduğu oğullar, öğleden sonralarını ne yapacaklarını bilmeyen ayakları lüzumsuz birkaç zengin...

Proletaryanın sefaletine ağlayan ve göz yaşları gümüş yemek tabaklarına düşen oyuncuların da var.

Bunlardan yakında kurtulacağa benzemiyorsun. Kırlangıçların telgraf tellerinde uçuşmaları gibi onlar da bir bakanlıktan ötekine atlayıp duruyorlar. Sana asılıyor, takılıyorlar. Senin masanda ihtiyarlığı bekliyorlar. Senatoya, tekaüt maaşlarına, elindeki bütün mevkilere sahiptirler. Eğer millî bir mezarlığa masrafları sana ait olarak kendilerini gömdürmüyorlarsa daha bu akıllarına gelmediği içindir.

Bu insanların elli sene -

denberi sana yaptıkları şeyler hakikaten berbat... Herşeyi bulaştırıp her şeyi sattılar. Üzerinde parmak izleri olmıyan hiç bir kasa yoktur.

Bu izler de o kadar çok ve öyle kuvvetle bastılmışlardır ki, tek tek farkedilemezler. Madenler, müstemlekeler, bankalar, sigortalar İmtiyazlar, anonim şirketler, askerlerin karavanaları ve gemilerin tekneleri! Her şeyi sattılar. Hâlâ da dolabındaki kırmızı kurdelâyı santim santim satmaktalar. Beş senede bir kasanı zorla kırarlar, karnını deşerler, buna da «tahsisatlar» ismini verirler.

Bir akşam, zavallı ihtiyar cumhuriyet ana, seni zaferle sarhoş edip boğazlamak için Verdön'e sürüklediler. Bir başka defa aynı şey Cenevrede oldu. Herkes sefil kıyafetine güldü.

Seni savundukları bir yer, samimi olarak seni düşündükleri bir saat, senin için yapmağa razı oldukları bir fedakârlık Fransa bulunamaz. En büyükleri en kudurmuşlardır. Bir çeşit ilâhî hukukla ölünceye kadar bu memleketin saadeti için vazifelendirilmiş olduklarını kafalarına yerleştirdikleri için, bu emniyetten kabararak bir vazifeden ötekine, bir saraydan diğerine, maaştan ücrete geçmekten başka birşey bilmezler.

Çevrelerinde memurlar sefaletlerinin mazur kıldığı bir kayıtsızlık içinde yaşasınlar, hâkimler davacılardan daha aciz olsunlar, mide bulandırıcı bir yeni zengin takımı harabeler üzerine tünemiş olsun, bundan endişe bile etmezler... Bazen dokunaklı darbelerle yumrukladıkları göğüsleri hiçbir hakikî heyecanla kabarmamıştır. Eğer büyük seslerden biri küçük egoizmlerini rahatsız ederse, susturmak için Bastiy zindanları da vardır.

Şimdi de maliyenin altın tırnaklarını kalbine geçirmesine müsaade ettiler. Bu en berbadı... Gevezeler başucunda nutuklar çekerken kanun damla damla akıp gidiyor.

Kendilerinden emin, elli yıllık bir tecrübeyle daima onları affedeceğini, bütün dünyayı affettiğini, yanılırlarsa kaçabileceklerini, kimsenin yakalarından yakalamıyacağını biliyor, ortalık biraz yatışınca döneriz diye önceden kararlar veriyor, sözlerinden, masraflarından hiç hesap vermiyerek sen ihtiyarladıkça daha fazla küstahlık ve başı boşluk kazanıyorlar.

Hesabı yapmışlar, on yıl sonra artık hiçbir şey söylemiyeceksin. Solmuş zafer dalın elinde seni koltuğuna bağlıyacaklar ve göreceksin eşyalarını sen ölmeden taşıyacaklar.

Benim zavallı anacığım şüphesiz namuslular da var. Fakat ellerinden ne gelir? Gerektiği gibi karnavala benziyen meclis oturumlarından sonra ağlasalar bir kapıcı salonun alkışları arasında onları duşun altına sokar. Hattâ mermerle ve bronzla heykelleştirilmeleri gereken üç-beş kişide bile küçüklükler, şüpheli hareketler, gölgeli taraflar var. Bu böyle!. Denildiği gibi mükemmel şekilde namuslu olsalar beş dakika durmazlar. Ayakkabılarının çamurlarını silkerler, vicdanlarını arap sabunuyla yıkarlar. Fakat muhit onları kavrıyor ve tutuyor: Oturuyorlar.

Birbirleri hakkında binlerce müthiş sır biliyorlar. El sıkışları suç ortaklıkları ve sükûtları affetmelerdir.

Senin hakkında:

— İhtiyarın bir sıkımlık canı var, diye düşünüyorlar.

Onları tanıyorum, görüyorsun ya! Onları ezbere öğrenmem için fazla zaman gerekmedi. Bende içlerinden biriyim. Çünkü... Daha mı kötüyüm? Hayır. Onlar gibiyim. Aralarında bana da yer ayırdılar. Hiç biri elini vermemezlik etmedi. Hattâ yaptığım her kötü işte. Daha canlı bir samimiyet, bir az haset, biraz hayranlık hissettim. Belki de benim suçum yoktu. Bu belkide solunulan hava, içleri okunan gözler ve Güyana sürülmesi gerektiği halde otomobillerde dolaşıp duran efendiler yüzündendir.

Fakat işte, şimdi bütün suçları affettirmek için buradayım. Bu Paris gecesinin havası ciğerleri temizliyor ve başımda çanlar çalıyor. Bakan Andre Lüsyen Maşunun ölüm çanları. Tarihi kaydet. Bir sabah (böylesine çok raslamadığın bir sabah). bu sabah keratalardan biri diğerlerinin yaptıklarını ödemek için işte karşıma geldi. Kaidene çık. Başını göğe yükselt... İki dakika sonra bu iş olacak.

Maşu sağ cebinden hep yanında taşıdığı rövolveri çıkardı.

— Böylece resmî kıyafetli biri parça parça olacak ve kafası kaldırıma son darbeyi vuracak..

Emniyeti açtı ve kalbinin yerini aradı.

— Ayaklarının altına, beyaz bir kâğıda sarılarak hediye edilen kırmızı bir gül gibi üstü kan lekeli bir gömlek serilecek.

Ateş etti..

Ölürken hemen hemen hiç ses çıkarmadı.

Sarhoş olduğu için kendini öldürmüştü. Kimbilir belki de güzel nedametiyle baba Maşunun ölüm yatağında yapmış olduğu yemini bozduğu için...

Çünkü verilen söz önemli bir meseledir; hattâ bir politikacı için bile!.

S O N

Tercüme eden
ÜLFET KASIM

JAMES

THURBER'DEN

ÇAYIRDAKİ ÇAM DUVAR

Bundan az müddet evvel Connecticut'daki bir atölyede çalışan bir kaç marangoz, büyük bir ayna camını bir çayırda dikine oturtmuşlardı. Günün birinde çayırın üzerinden süratle uçan bir alakuş cam levhaya çarpıp baygın bir halde yere yuvarlandı. Ayılıp tekrar kendine gelen alakuş hiç vakit kaybetmeden soluğu kulüpte aldı. Garsonlardan biri başını bağlayıp eline de sert bir içki tutuşturunca adamakıllı kendine geldi. Kulüp üyelerinden bir martı: «Tuhaf şey, ne oldu sana böyle?» diye sorunca alakuş: «Bir çayırın üzerinden geçerken birden bire hava önümde kristalleşti.» cevabını verdi. Martı ile bir atmaca ve kartal bu lâfa katılasıya güldüler.

Yalnız bir kırlangıç ciddiyetini hiç bozmadan alakuşu dinledi. Kartal: «Vallahi, dedi, ben şunun şurasında on beş senedir havalardayım havanın hiç bir vakit kristalleştiğini görmedim, şu desen anlarım, ama, hava hayır...» Atmaca alakuşa dönüp: «Sana belki de avcı saçması isabet etmiştir.» dedi. «Yahut, dedi martı, belki de muvakkat bir nüzul isabet etmiştir.»

«Sen ne dersin bu işe kırlangıç kardeş?»

«Bilmem ki - ne diyeyim - bana kalırsa belki de gerçekten önünde hava kristalleşmiştir.» diye kırlangıç cevap verdi. Büyük kuşlar bunun üzerine öyle alaylı bir şekilde gülmeğe başladılar ki, alakuşun fena halde tepesi attı ve her biriyle ayrı ayrı on solucanına bahse girmeğe hazır olduğunu, sertleşmiş hava tabakasına çarpmadan çayırın üzerinden uçamıyacaklarını iddia etti. Hepsi de bahsi kabul ettiler. Yalnız kırlangıç seyirci kalmayı tercih etti.

Martı, atmaca ve kartal, alakuşun çizdiği rota üzerinden birlikte uçmağa karar verdiler. Kırlangıça: «Sen de bizimle beraber uç!» dedilerse de kırlangıç: «Şey - ben - hayır - ben uçmayacağım.» cevabını verdi. Bunun üzerine üç büyük kuş hep beraber havalanıp biraz sonra cam levhaya çarparak öbür dünyayı boyladılar.

Alınacak ders: Şüphe bazan belâdan korur.

POLİTİKA H

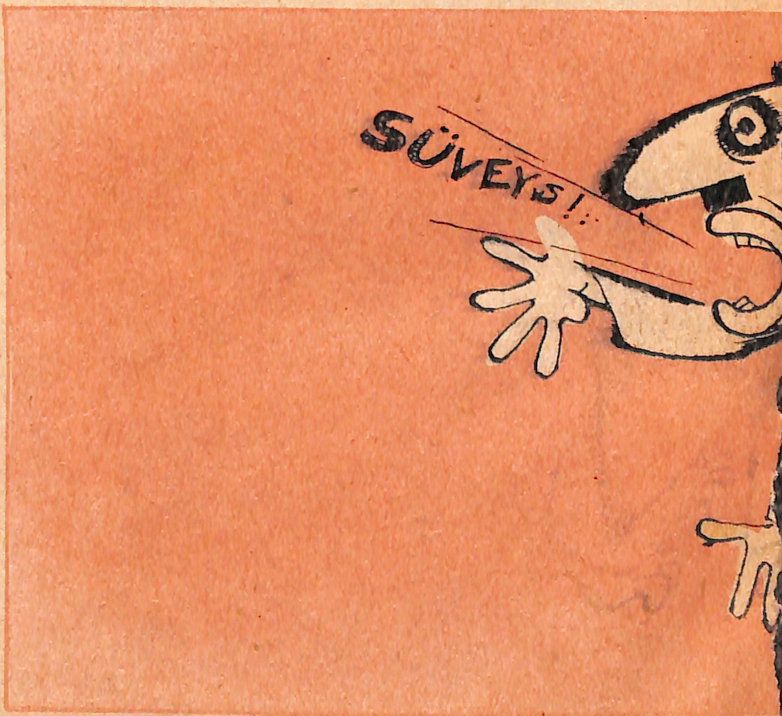

Turhan Selçuk

RASI

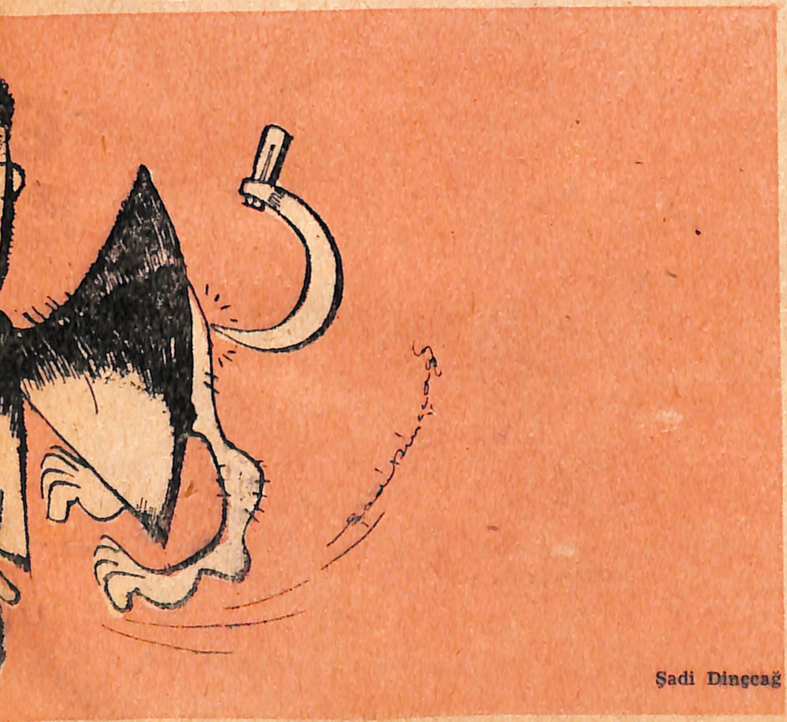

Şadi Dinçcağ

JAMES THURBER'DEN

MEŞHUR OLAN FOK

Geniş, dümdüz bir kayanın üzerinde güneşlenen bir fok balığı kendi kendine şöyle dedi: Hayatta becerebildiğim tek şey yüzmek... Filvaki öbür fok balıklarından hiç biri benden iyi yüzemiyor ama, diye düşündü, ne de olsa benim kadar yüzebilirler. Hayatının yeknasaklığını hatırına getirdikçe büsbütün fenalaşan fok balığı nihayet bir gece vakti suya atlayıp soluğu bir sirkte aldı.

İki yıl içinde bizim fok balığı büyük, meşhur bir muvazene sanatkârı oldu. Ampulleri, bilardo ıstakalarını, paspasları, kalın sigaraları ve daha bunun gibi nice eşyayı burnunun ucunda tutabiliyordu.

Sanat hayatının üçüncü kışında, dostlarını ve akrabasını ziyaret etmek üzere geniş, dümdüz kayaya döndü. Kendisini büyük bir şehir görmüş, büyük şehirde yaşamış bir fok balığı olarak takdim edişi başlıbaşına bir olay oldu. Konuştuğu en yeni argo, beraberindeki altın rengi içki şişesi, fermuar, yakasındaki çiçek herkesin diline destan oldu. Kayalıkta eline ne geçirebildiyse (fazla şey de yoktu ama) burnunun ucunda tutup muvazene numaraları gösterdi. Repertuvarını bitirdikten sonra, öbür fok balıklarına dönüp yaptığı marifeti onlar da yapabilirler mi diye sordu. Hepsi de hayır cevabını verdi.

Bizim cambaz fok: «Okey, dedi, şimdi de benim yapamayıp sizin yaptığınız şeyleri görelim bakalım...» Öbür fok balıklarının hayatta becerebildikleri tek şey yüzmek olduğundan hepsi birden kayalıktan suyun içine atıldılar. Sirk fokunun da arkadaşlarının peşinden atlaması bir oldu. Fakat şık şehir elbisesi ile on yedi dolarlık papuçları hareket etmesine öyle mâni oldular ki, anide batmağa başladı. Üç yıldır denize girmediği için kanatları ve kuyruğu ile ne yapacağını unutmuştu. Ve öbür fok balıkları daha yanına varmadan cambaz fok suya üç defa dalıp çıkmıştı bile. Ona sade, fakt vakur bir cenze töreni tertip ettiler.

Alnacak ders: Kendi düşen ağlamaz...

KORKUNÇ BİR HİKÂYE

Geceleri okurken pencereyi açık bırakmayınız.

Uzun boylu adam sinsi sinsi yağan yağmurun altında bir canavar gibi gözüken konağa baktı. Birden kulağına bir insanın boğazlanmasını andıran bir uğultu geldi. Çaresiz burada kalacaktı bu saatte nereye gidebilirdi bu inek?..

Ayakkabıları yeni aldığı için biraz sıkıyordu. Zaten yolda rastladığı Boris Karlof bu konakta 1816 da Drakulanın oturtuğunu, daha sonra da orayı Dr. Frankeştay'nın kiraladığını ve mezardan çıkardığı cesetlerle sakatçılık yaparken yakalanınca konaktan çıktığını ondan sonra da konağın boş kaldığını söylemişti.

Şakir «uzun boylu adamın ismi» öyle azılı bir herifti ki, bu masallara aldırmamıştı.

Konağın kapısı kalın meşeden yapılmış kunt bir kapıydı. Şakir tokmağı çaldı. Sesler konağın içinde aksi seda yaptı. Fakat cevap veren olmadı. Bir daha çaldı. Yine ses yok. Halbuki Boris Karlof Lon Şaney'in şatoda bekçilik ettiğini söylemiş ve onu içeri alması için kartını da vermişti.

Şakir yağmurun altında beklemek için bir şemsiyesi olmadığı için fena bozuldu. O kadar yol gelmiştik. Konağa muhakkak girmeliydi. Ama nereden?

Ulan şu insan oğlu sıkıya gelirse ne numaralar bulur? Neyse Şakir de evin önündeki yüksek ceviz ağacına tırmandı. Ağacın üst dalları pencereye yakındı. Oradan içeri girecekti. Çoktandır ağaca çıkmadığı için biraz zor oldu. Tam üst dallara gelmişti ki, hizasında bulunduğu odanın penceresinde ışık yandı. Vay canına içeride bomba gibi bir kız vardı. Hani evde kimse yoktu. Şakir kendi kendine «Ben bu kızı bir yerden tanıyorum ama» dedi. Tamam bulmuştu. Yuh be bu Marilyn Monro'yu tanımamak mümkün mü? Peki ama onun burda işi ne? Şakir kızın birden üstündeki elbiseyi çıkardığını gördü. Az daha ağaçtan düşüyordu. Marlyn naylon bir kombinezonla kaldığı için Şakir kızın her yerini ayna gibi görüyordu. Üstelik oturduğu dal pencereye çok yakındı. Marlin odada biraz dolaştıktan sonra divana uzandı şuh bir hareketle sigara yaktı. Şakir de bir tane yaktı. Sigara bitinceye kadar Marlin öyle hareketler yaptı ki, Şakir 8 kere yere düşmek tehlikesi geçirdi. Sigara bitince Marlin kalkarak pencereye doğru yürüdü ve pencereyi açtı. Şakir'in burnuna Marilyn'in tahrik edici kokusu geldi. Kadına o kadar yakındı ki, uzansa öperdi. Fakat Marlin onu görmedi. Güzel gözleri dalgın yıldızları seyrediyordu. Yağmur durmuştu. Şakir artık sabredemedi gayet nazik bir sesle sordu.

— Afedersiniz bayan neden deminden beri kapıyı çaldığım halde açmadınız?

Şakir daha sözünü bitirmemişti ki, ağacın üstünden bir ses yükseldi.

— Ulan hangi inek gevezelik etti?

Bu lâfın üzerine Marlin Monro da hiddetle bağırdı:

— Ben böyle şartlarda film filân çeviremem.

S. SÜALP

A. Bayraktar

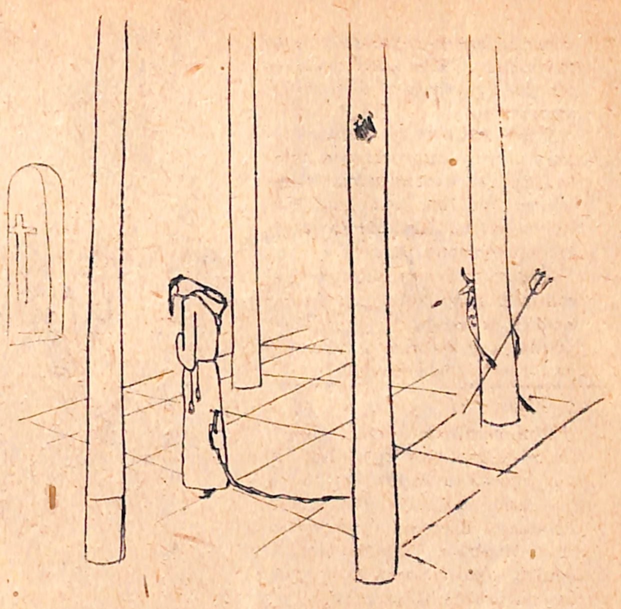

ŞEYTANIN MUZİPLİĞİ

M. Uykusuz

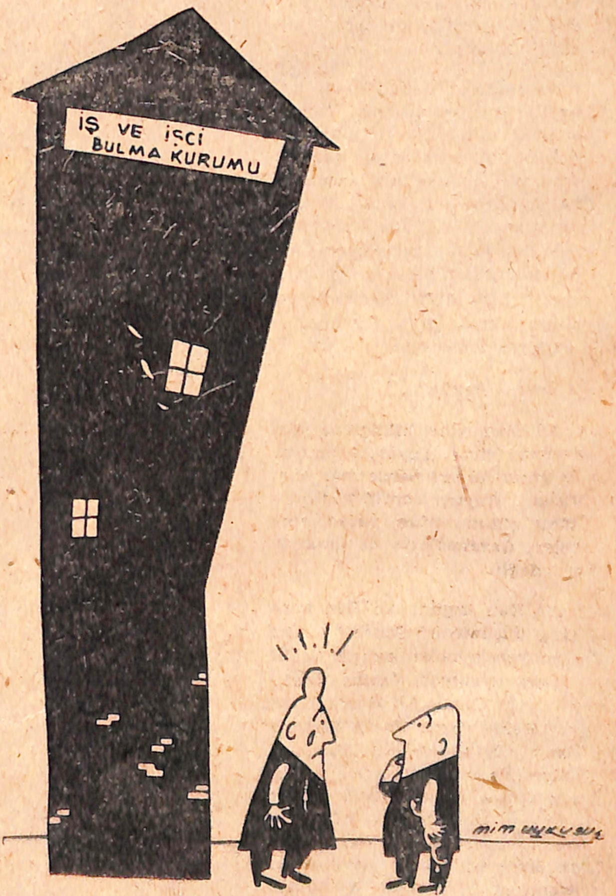

— BİR DE İŞ BULMA KURUMUNA BAŞ VUR DEMİŞLERDİ...

YENİ BİR OYUN

İngiliz gençleri yeni bir oyun bulmuşlar. Gülle atar, çekiç atar gibi iddialı kedi atışları yapıyorlarmış.

Atışa katılanlar, kediyi torbaya koyup çıkıyorlarmış ortaya. Kediyi kuyruğundan yakalayınca bir, iki, üç... hop! Fırlatıyorlarmış. Kim uzağa atarsa topluyormuş parsayı.

Bu oyunun seyircileri erkekten çok genç kızlarmış. Atılan kediler, kuyruğu kopmaz, beli çıkmaz sağ kalırsa, öldürmek de onlara düşüyormuş.

Tam centilmen İngiliz gençlerine yakışır bir spor. Biz henüz sporda o kadar ileri değiliz. Bizim kuyruğundan tutup fırlatacak dayanıklı kedilerimiz yok... Etimizle, ekmeğimizle, yağımızla oynayanların kuyruğundan yapışalım yeter.

ALİ HAN ÜZGÜN

Ali Han bugünlerde çok düşünceli, ağzını bıçak açmıyor. Eğlence yerlerinde, barlarda, balolarda, at yarışlarında, kumarhanelerde, gece kulüplerinde görünmüyor .Görünse de kulak asma! Yeni sevgilisi Bettina ile gezdiği, tozduğu, dans ettiği de yok.

Ne oldu Ali Han'a! Hasta mı değil! İhtiyarladı mı? Zengin adamın ihtiyarlığı mı olur. Öldükleri güne kadar, on sekizindeki bir delikanlının yemediği herzeyi yiyecek kadar ölçüsüz yaşarlar. Amerikada, İngilterede, Fransa'da onu heyecanlandıracak güzel kadınlar mı kalmadı? O da değil. Her sene yenileri çıkıyor, yeni kraliçeler seçiliyor onlar için.

Eeee... Pekiiii?...

Ali Han yine bildiğimiz gibi yaşıyor, yiyor, içiyor, eğleniyor da gazeteler mi bahsetmez oldu yoksa... Hayır, üzüntülü olduğunu sütun sütun yazan yine onlar. Gazetecilerle de arası açık değil...

Ali Han üzgün! Ali Han kara kara düşünüyor. Sebebi? Akıl yatmıyacak kadar karışık değil! Asya uyanıyor, Afrika uyanıyor. Ağa Hana, Ali Han'a, Havyar Han'a Hıyar Han'a Şalgam Han'a... hülâsa bütün Hanlara, külhanlara ağırlığınca plâtin, ağırlığınca altın verecek millet kalmadı gibi bir şey. Bundan sonra olsa olsa ağırlığınca hava alır. Ali Han'ın nasıl keyfi kaçmasın. İnsanlar uyandıkça Hanların da uykusu kaçıyor.

«Şark» yuttuğu afyonu bile satmağa başladı, eski efendilerine!..

DAİRE

Arabamı takoza çektikten sonra bana bir hâl oldu. Gözüm fırıl fırıl dönen tekerleklerde... Önümden bir araba geçse:

«Yeni mi, eski mi, patlak mı, delikmi?» diye dalıp kalıyorum. Tekerlek döner, başım döner, dünya döner.

Şairin biri:
Döner kebap,
Dönmez olsun!
demişti. Ben de:
Döner tekerlek,
Dönmez olsun!..
diyorum boyuna. Bütün «daire»lere düşman oldum bu günlerde. Biri:

«Halka!» deseler «Halkalı!» deseler «Tekerlek!» demişler gibi beliyor bana.

Helâların kapısına çifte tekerlek çizmek de yeni mi çıktı? Eskiden de yazılır mıydı? Yüz numara derler de, neden iki tane halka çizerler anlamıyorum!

Bir arkadaş:

«Gel bizim daireye!» dedi geçen gün.

Ne dairesi bu?» dedim. «Çalıştığım yer canım!» dedi. Her yer daire, her yer tekerlek. Vatman:

«Altıncı daire! Var mı inecek?» diye bağırdı, Yüzüme baka baka «Çemberlitaş!» bile deseler, manalı geliyor bana.

Hazıra dağlar dayanmazmış. Keseden yiye yiye kesenin dibi çıktı. Bir gün elim boş eve gelmiştim. Karımın kolundaki bilezik ilişti gözüme. Boynuma geçiyor sandım:

«Çıkar.» diye bağırdım. Çıkardı. Doğru kuyumcuya! Bir hafta yetmedi parası. Çocuk dün akşam:

«Baba, simit!»

diye tutturmaz mı? Yürüdüm üzerine. Tam ayıracaktım ki iki bacağını, bir şey takıldı ayaklarıma. Bir çember. Oğlanın çevirdiği çember.

Aynaya bakıyorum. Gözlerim fıldır fıldır dönüyor aynada. Bir tekerlek gibi... Başım dönüyor insanlar dönüyor.

«Böyle yaşamaktansa...» diye attım kendimi denize. Tam istediğim gibi ölecektim ki... Vapurdan yağmaya başladı cankurtaran simitleri. Ölebilirsen öl!...

CIVATA

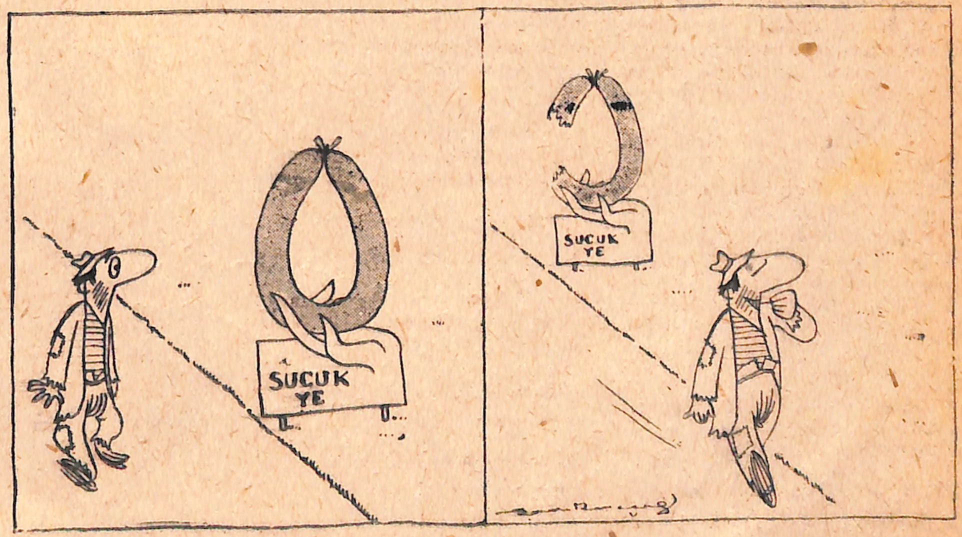

YAZISIZ

HARİKA ÇOCUK

Oğuz Aral

İLHAM KAYNAĞI

Eflâtun Nuri

Seçme Sözler

Bir kadına kendimizi beğendirmemiz için ona güzel sözler söylememiz şarttır.

100 güzel söz

Eskicilik yapanların ekserisi abisinin eski elbiselerini giyerek büyüyenlerdir.

Müstamel Zeki

Bir adam ancak oynamaya kalktığı zaman iki kişidir.

Evet

Sorma bana hiç bir şey söylenmedik ne kaldı.

Dedi kodu

İçen bir daha ayılmaz.

Esrar

Sağ gözden sol göze fayda yoktur.

Tek gözlü korsan

Ben eğer bir odun olsaydım, hayatta en çok baltadan korkardım.

Oduncu

Mezarımı taştan oyun

Taşçı Turan

Ey gül sükûta varmayı emreyle bülbüle

Artık yatacağız

Akıllı balık aptal balıkçıyı tanır.

Şükrü bey

HİCİV

Churchill'in Atlee'den bir gün şöyle bahsettiği rivayet olunur.

— Boş bir otomobil durdu. Ve içinden Atlee çıktı!

BERBAT!

İki sabıkalı bir gece bir eve girmişlerdi.

Hırsız fenerinin ışığı altında bir dolabı açmağa uğraşırken biri ansızın durur.

Öteki sorar:

— Ne durdun?

— Bırak Allah aşkına!.

— Canım ne oldun?

— Bizim evden çıkarken galiba kapıyı açık bıraktım, ya münasebetsizin biri girerse..

Eflâtun Nuri

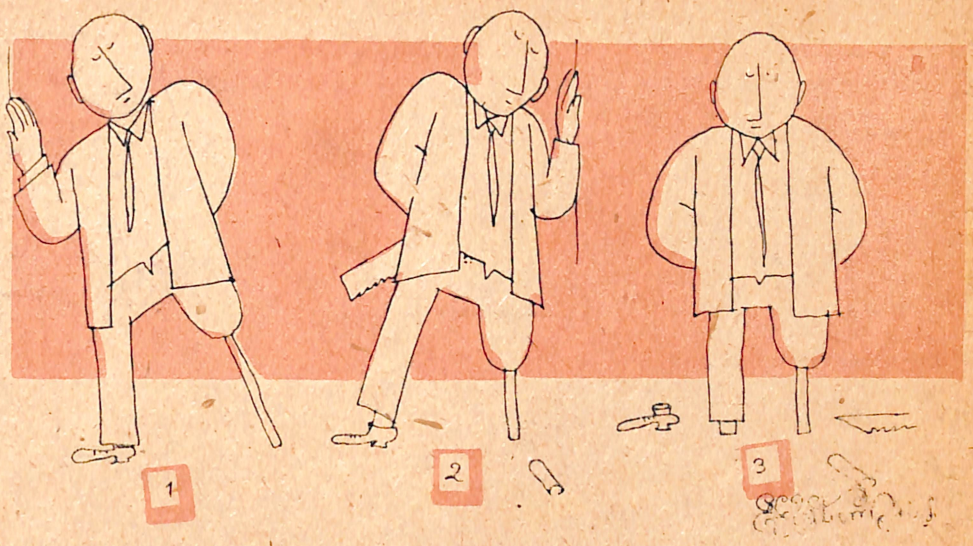

AYARLAMA

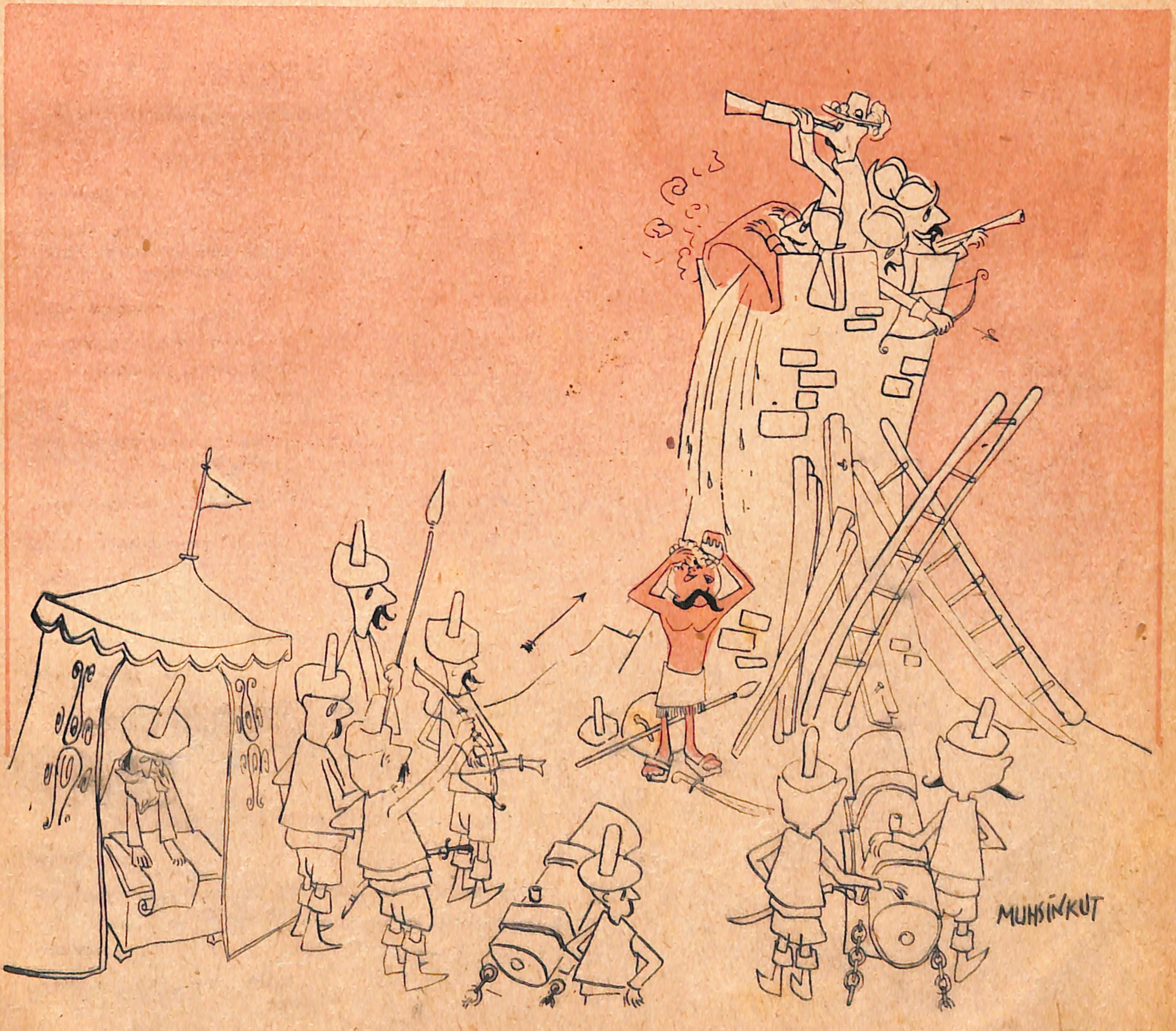

Muhsin Kut

KALEDEKİLER — EVELALLAH YAKINDA DÜŞMANI TEMİZLİYECEĞİZ!.

Suat Yalaz

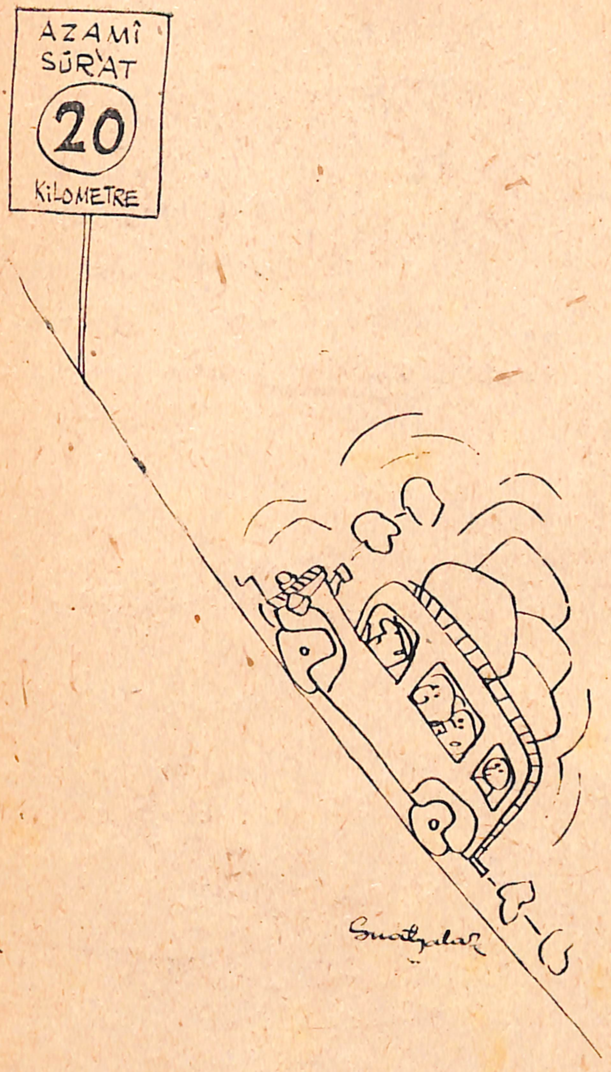

YAZISIZ

Telefon

«Alo!» nun lügat karşılığı ne olursa olsun. Bizde.. hattâ dünyanın her tarafında şu mânalara gelir:

«İşitmiyor musun be adam!»

«Hay Allah! Bir türlü duyuramıyorum!»

«Ne sağır adamsın be!»

«Sana söylüyorum, ne kalın kafalısın!»

«Gene mi bozuldu bu meret!»

«Bırak gevezeliği de beni dinle!»

«Telefon değil, ömür törpüsü!»

«Hey! beni dinlesene!»

«Burada Başçavuşun eşeği türkü söylemiyor!»

«Kim bu, araya giren münasebetsiz?»

Her «Alo» nun bir küfür yerine geçtiği konuşmalar olduğu gibi ...her «Alo!» dan sonra temiz bir küfürün tekrarlandığı da işitilmemiş şeylerden değildir.

Telefonda insan, yüzyüze gelmediği için daha rahat küfür sallayabiliyor ki, Yunan telefoncuları yedikleri onbin küfürü bir kitapta toplayarak Bakanlarma göndermişler. Bu on bin küfür ancak kaleme gelenleri olacak.

İnsan bu eseri alıp da şöyle bir incelese... Telefonun cemiyet hayatında ne önemli bir boşluğu doldurduğunu anlayacak.

Telefon belki insanları önce sinirli yapıyor ama, boşalma, rahatlama imkânlarını da esirgemiyor.

Keşke bütün kullandığımız âletler telefon gibi olsalar. Aradığını bulamadın mı... Bul telefon memurunu, söyle ağzına geleni... ne şahidi var, ne isbatı. Kendi telefonun bozulsa bile git postahaneye. Orada konuş!

Var mı telefon gibisi.

Bindiğin otobüs bozulsa ne yapacaksın. Ağzını aç da bir araba dayak ye!

Gözünü sevdiğim telefonu! Ne söylersen söyle, kaldırır. Söyle de içinde bir şey kalmasın.

Telefon demek ahizeden çok mikrofon demektir. Sen sadece söyle. Söyle de söz hakkını kullanmış ol!

BESTEKÂR

Oktar

Turhan Selçuk

Karikatür Albümü

Dört renkli nefis bir kapak içinde

Posta Kutusu 77, İstanbul adresine 150 kuruşluk posta pulu göndererek temin edebilirsiniz.

YEDİTEPE

15 günde bir çıkar

Fikir - Sanat - Aktüalite dergisi

Posta kutusu 77 İstanbul

Flatı 50 Krş.

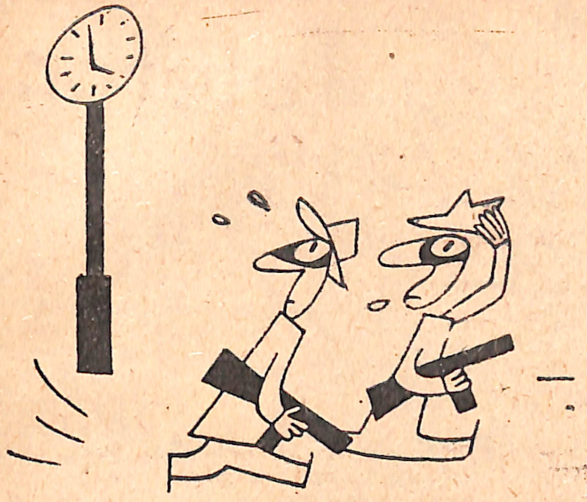

—KOŞ BANKAYA GEÇ KALACAĞIZ...
(LE RIRE)

—HEY SAM... GÖĞSÜNÜ İÇERİ AL!..
(A.L.I.)

BABİL KULESİ

—BANA BAK DANNY... ARTIK MASKARALIK YETER!
(1001 COKES)

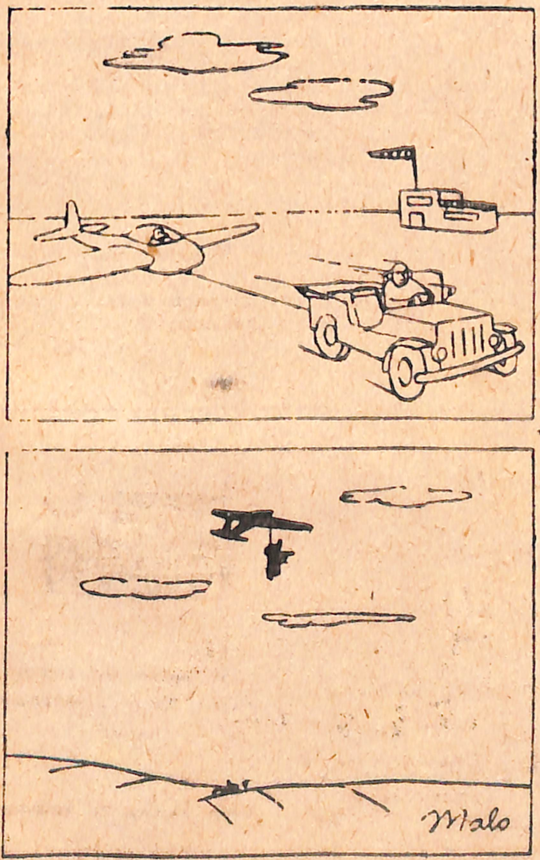

YAZISIZ (F. DİMANCHE)

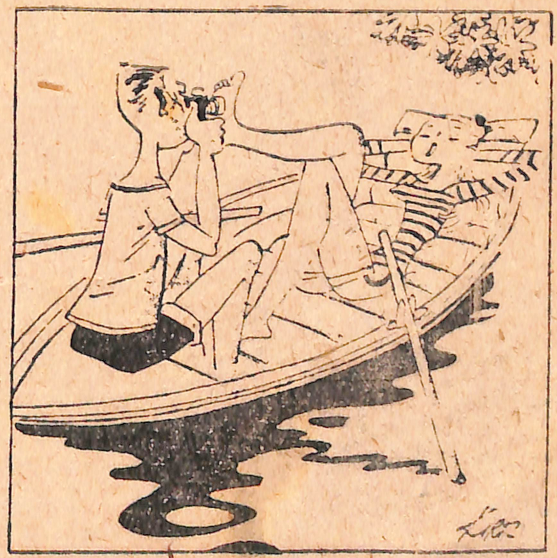

—SÖYLEDİK YA FOTOĞRAF ÇEKMEK YASAK!
(ICI PARIS)

ALTAN ERBULAK

Bu sayfamızda Türk karikatürünün nevi şahsına münhasır şöhreti ALTAN'ın yeni Sabah'ta çıkmış karikatürlerinden «dolmuş» okuyucuları için seçtiklerini bulacaksınız. ALTAN kusursuz deseni, sevimli mevzularile karikatür sanatımızın en parlak yıldızlarından biridir. Tiyatroya sevgisi ve bu sanatı icradaki ustalığı çizgilerinden aşağı kalmaz. Son günlerde fotoğrafçılığa da merak sarmıştır. Altan genç yaşına rağmen Cemal Nadir'den sonraki devrin öncülüğünü yapmış olanlardandır.

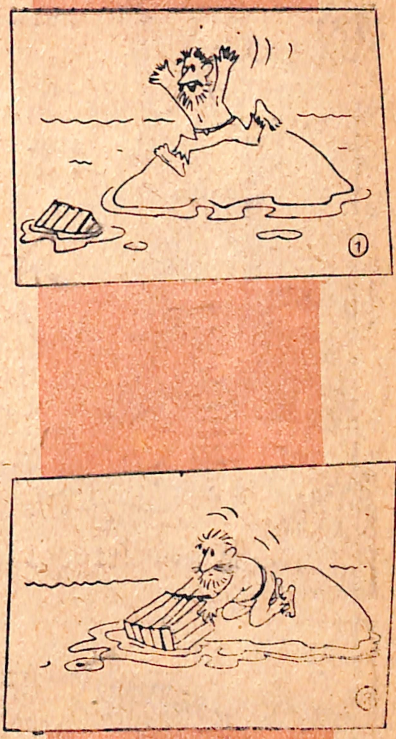

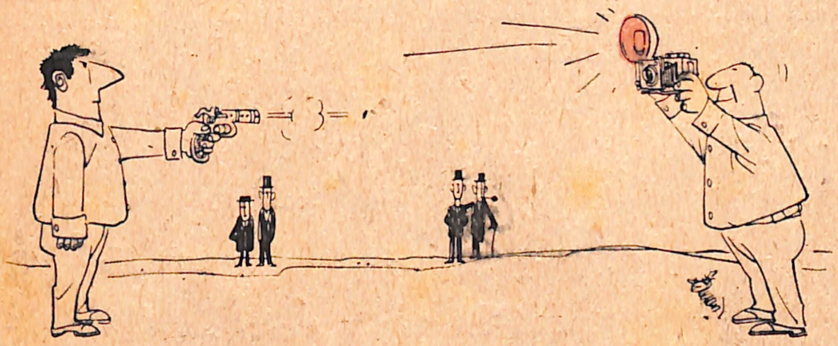

YAZISIZ

AYARLAMA

ÖZET!
VELDAYLAN ÇOCUKLARI GÜLHANE PARKINA GÖTÜRMÜŞTÜM... SONRA ONLARI KAYBETTİM... SONACIMA DA VARYETE MELAHATİ TAVLADIM... FAKAT ÇADIRI, VARYETE MELAHATİN TİYATRASUNA BİTİŞİK OLAN ROBOT SABOR DA ONA AŞIK OLMUŞTU... KISKANÇLIKLA ONU ÖLDÜRDÜ.... VE ŞİMDİ CEZASINI ÇEKECEKI
HAYK MAMMER
KAFAM BİRAZ KALIN(!) OLDUĞU İÇİN BU ÇARPIŞ BANA PEK TESİR ETMEDİ HERİFE TEKRAR SALDIRDIM...
EMEKTAR KIRKBEŞLİĞE ASILDIM.. ÇÜNKÜ HERİF BENDEN KUVVETLİYDİ..
FAKAT KATİLE KURŞUN İŞLEMİYORDU....
SEVGİLİ OKUYUCULAR KAÇTIĞIM İÇİN ÖZÜR DİLERİM... KIRICI BİR HAFİYE HİÇBİR ZAMAN KAÇMAZ AMA ŞAİR NE DEMİŞ.....
..."KAHRAMANLIĞIN 9/10U KAÇMAKTIR»
DEVAMI VAR...
HEMEN ORADAKİ ATLIKARINCAYA ATLADIM.. HERİF GENE PEŞİMDEYDİ...

Yedek Parça

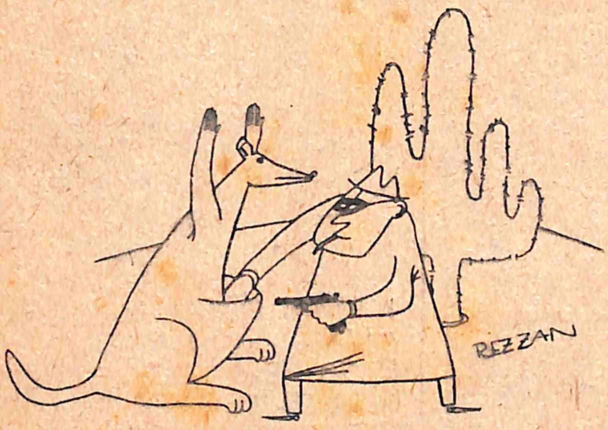

— ELLER YUKARI

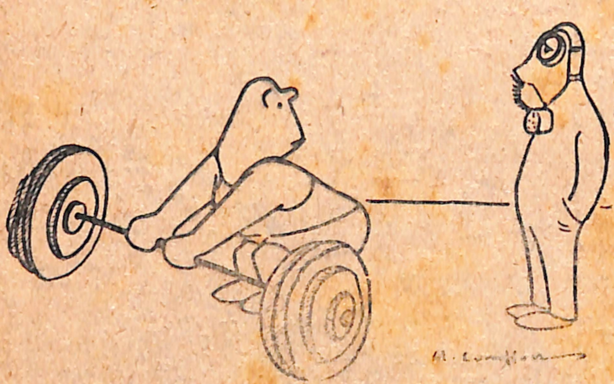

YAZISIZ

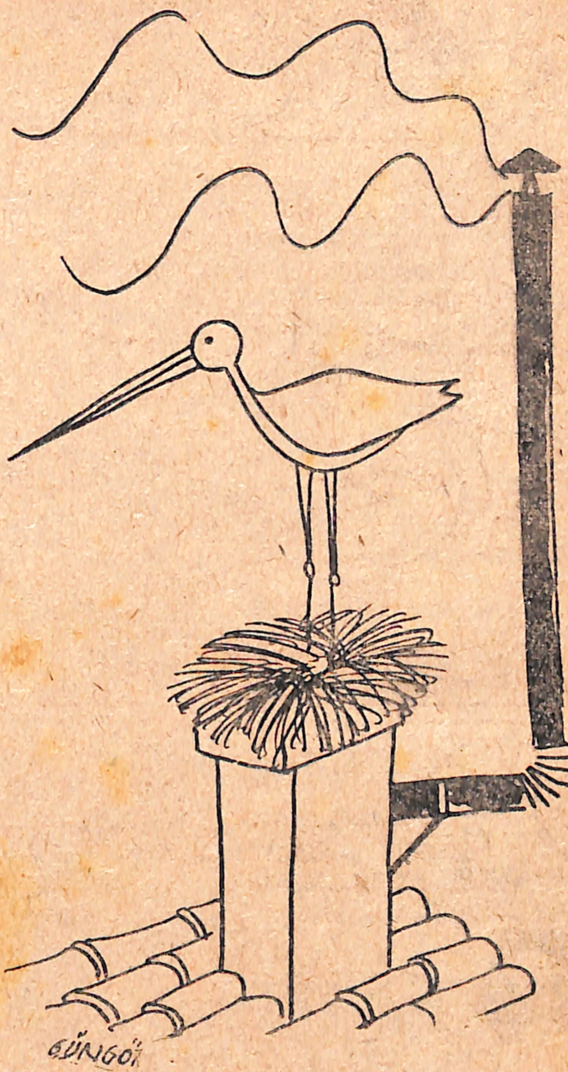

YAZISIZ

YAZISIZ

M. Duay

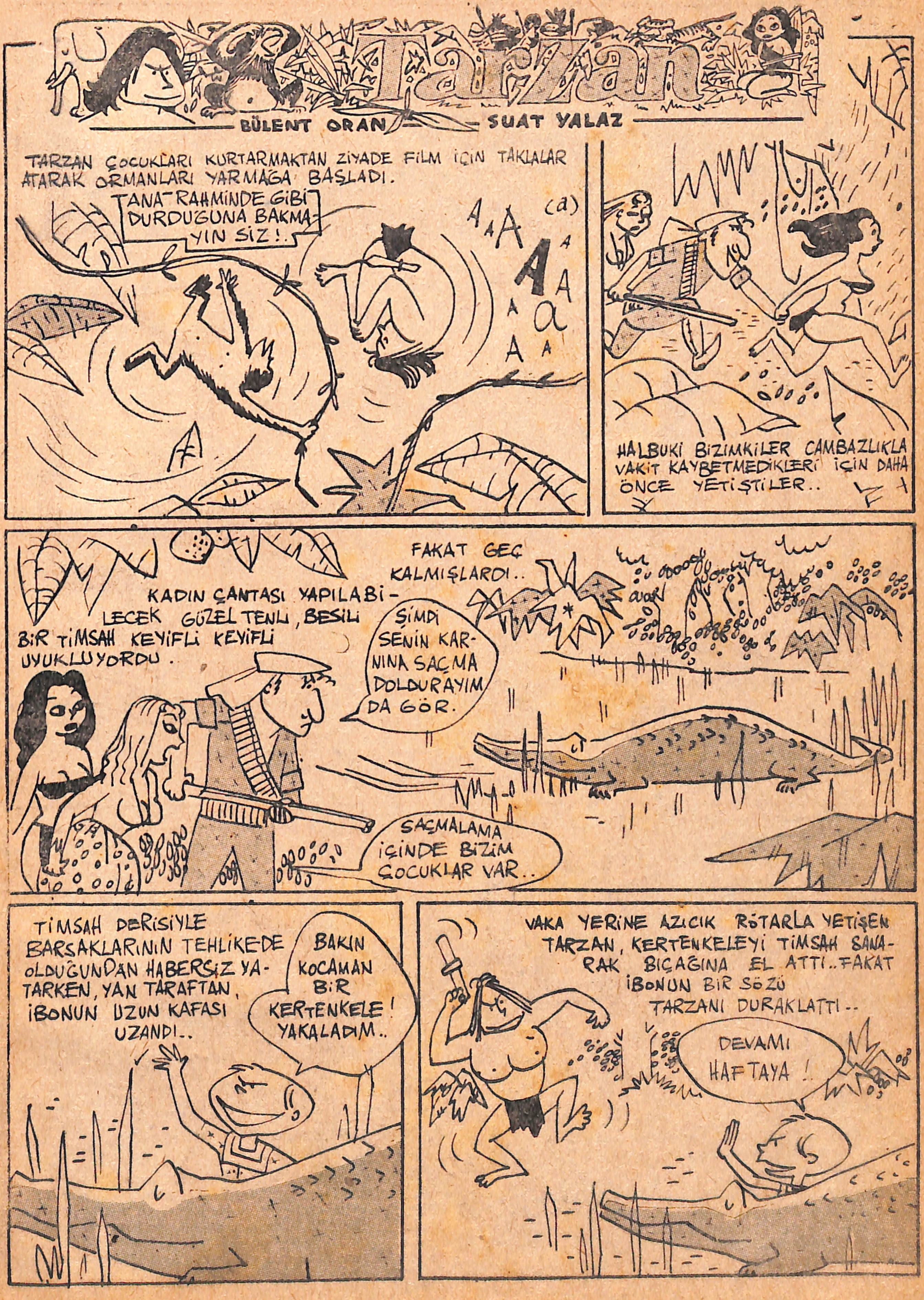
Tarzan
BÜLENT ORAN
SUAT YALAZ
TARZAN ÇOCUKLARI KURTARMAKTAN ZİYADE FİLM İÇİN TAKLALAR ATARAK ORMANLARI YARMAĞA BAŞLADI.
ANA RAHMİNDE GİBİ DURDUĞUNA BAKMAYIN SİZ!
AAAA (a) AAAA a A A
HALBUKİ BİZİMKİLER CAMBAZLIKLA VAKİT KAYBETMEDİKLERİ İÇİN DAHA ÖNCE YETİŞTİLER..
KADIN ÇANTASI YAPILABİLECEK GÜZEL TENLİ, BESİLİ BİR TİMSAH KEYİFLİ KEYİFLİ UYUKLUYORDU.
FAKAT GEÇ KALMIŞLARDI..
ŞİMDİ SENİN KARNINA SAÇMA DOLDURAYIM DA GÖR.
SAÇMALAMA İÇİNDE BİZİM ÇOCUKLAR VAR..
TİMSAH DERİSİYLE BARSAKLARININ TEHLİKEDE OLDUĞUNDAN HABERSİZ YATARKEN, YAN TARAFTAN, İBONUN UZUN KAFASI UZANDI..
BAKIN KOCAMAN BİR KERTENKELE! YAKALADIM..
VAKA YERİNE AZICIK RÖTARLA YETİŞEN TARZAN, KERTENKELEYİ TİMSAH SANARAK BIÇAĞINA EL ATTI.. FAKAT İBONUN BİR SÖZÜ TARZANI DURAKLATTI..
DEVAMI HAFTAYA!

YAZAN : BÜLENT ORAN

Gerçi aydan bahsetmek, bir kadının gönlüne girebilmek için erkekler tarafından kullanılan en eskimiş usuldü ama, gene de iyiydi.

İçimi çekip:

— Evet, cevabını verdim, ay çok güzel...

Sonra, araya ölüleri bile rahatsız edecek uzun bir sessizlik girdi. Sıkılgan erkeklerin kadınlarla gevezelik edebilmeleri için gökde daha bir sürü ayın sallanmasını arzuladım.

Arkadan, konumuzla ilgisi olmayan havanın sıcaklığı, meyvaların barsaklar üzerindeki etkileri, terlemenin vücuda faydası olup olmıyacağı gibi şeylerden bahsetti.

Fakat mahçup bir erkek ne kadar çok şeyden bahsederse bahsetsin eninde sonunda lâf gene tükeniyordu. Halbuki maksada girmesi ne kadar basitti. «Ay güzel» yahut «Bu yıl hurmalar pek nefis» diyeceği yerde:

— Kıraliçem, sizin uiçin deli oluyorum, demesi kâfiydi.

Ben de, vatandaşlarıma hürmeti olan saygılı bir kıraliçe sıfatiyle onun delirmesine mâni olmak maksadiyle üzerime düşen vazifeyi yapardım elbet.

Gecikmesine rağmen vazifeyi de yapmakta kusur etmedim.

— Bana bak Teodotos, dedim, mürebbilik edip bizlere tarih, kozmoğrafya, edebiyat şu bu gibi şeyler öğreteceğine, kalkıp da kendine kadınları elde etmenin yolları hakkında ders alsaydın ya...

— Kadınları elde etmesini pek iyi bilirim, cevabını verdi.

— Karşımda ezilip büzüldüğün halde öyleyse neden benim için o yollardan faydalanmıyorsun.

Başını önüne eğdi, çekingenliğini gizlemek istercesine öksürdü ve:

— Bütün bilgime rağmen, kıraliçelerin kalplerini kazanmak hususunda tecrübesizim.

— Unutma ki kıraliçeler de netice itibariyle bir kadındırlar.

— Yâni...

— Yâni ne?.

— Ne yapmamı emrediyorsunuz?

— Diğer kadınlara ne yapıyorsan onu.

Cümleyi bitirmeğe kalmadan, suratımda onun sert bıyıklarını yüzümde hissettim. Haklıydı. Elleri çenesinden daha becerikliydiler. Bir ara:

— Dikkatli olalım, kocam gelebilir, diye fısıldadım.

— Merak etmeyin, dedi... Bir çapkın her şeyden önce kocaları dikkate alır. Sizinki şu anda, kendisine hediye ettiğim fare yavrusuyla oynuyordur.

— Ya oynamıyorsa...

— Elbette 12 yaşındaki bir kocayı atlatmak, öbür atlattığım kartalozlardan çok daha kolaydır.

Ayrılırken:

— Yarın akşam bıyıklarını kes de öyle gel, diye tembih ettim. Yoksa bir kirpiyle sevişmeyi sana tercih ederim.

— Emredin, sizin için başımı bile keseyim.

— Başın bana lâzım Teodotos...

— Öyleyse allahaısmarladık.

— Güle güle...

O gece ilk defa ruhu tatmin edilmiş bir kraliçe sıfatiyle derin bir uyku çektim.

★

Bir kaç ay sonra, yalnız sevişmekle kalmayıp aynı zamanda o konuda dersler de veren Mürebbi Teodotos':

— Sevgilim, aşkımız devam ederse harareti seni öldürecek, dedim. İyisi mi biz bu işe bir ara verelim.

Aşkta, taraflardan biri tatil istedi mi, bunun son demek olduğunu pek alâ bilen Teodotos:

— Sizin uğrunuza ölmek bir zevktir kıraliçem, dedi.

— İyi ama intihar etmek istiyorsan benden başka bir ölüm vasıtası seç...

— Siz ölümlerin en tatlısısınız.

Fakat bu aşkın artık bitmiş olduğunu kesin olarak belirttim.

Teodotos, bu sözüm üzerine:

— Öyleyse bana sizi cennette beklemek düşüyor, dedi ve asil aşıkların yaptıkları gibi ayağına yarım mabet sütunluğu bir mermer bağlayıp kendini suya attı.

Sofralarımızı daha semiz olarak ziyaret etmek isteyen bazı hürmeti sever balıklar, onun vücudunu ziyafet sofrasına çevirirlerken, ben de boş kalan ruhumu doldurmak için Aşillo isimli komutanı ayarttım.

— Aşillo, atların kişneyişinden düşman ordusunun ne uzaklıkta bulunduğunu kestirebildiği halde, karşısındaki kadınlar ne kadar kıvranırlarsa kıvransınlar, bundan bir mâna çıkaramıyacak derecede budala bir askerdi. Tabii budalalığının bence pek önemi yoktu. Beni, onun zekâsından çok adaleleri ilgilendiriyordu.

Aşilloyu apar topar karşıma getirince, etrafımdakilere:

— Bizi yalnız bırakın diye bağırdım.

İkimiz başbaşa kalınca:

— Ordunun durumu hakkında bilgi istiyorum, dedim.

Sanki, olayları ezberlemiş yalancı şahitler gibi nefes almaksızın sayıp dökmeğe başladı. Kaç asker, kaç at, kaç katır olduğunu, bunların içinde sakat, uyuz ve işe yaramıyanların sayılarını, bu kuvvetlerle hangi kaleleri sarabileceğimizi, erzak, silâh ve talim durumumuzu anlattı.

— Askerimizde tek eksik taraf cesarettir, diye de sözünü bitirdi.

— Komutanlarından belli, cevabını verdim.

Savaşlarda, düşman ordusunun ortasına, serinlemek için bir havuza atlarcasına rahatlıkla dalıveren bu cesur asker, tepeden tırnağa kızarıverdi.

— Ben mi cesaretsizim, dedi?

— Evet.

— Kılıcımı çektiğim zaman karşımda...

Sözünü kestim.

— Beni kılıcınızı çekmediğiniz zamanlar ilgilendiriyor, diye başka erkekleri yerinden hoplatacak kadınca bir sesle konuştum. Fakat bin kadın bir araya gelip aynı tahrik edici sesle konuşsa, yerlerdeki kaldırım taşları harekete geçer, o kımıldamazdı.

— Kılıcımı çekmeden cesaretimi nasıl gösterebilirim, diye sordu?

— Bana sarılarak...

— Devamı var —

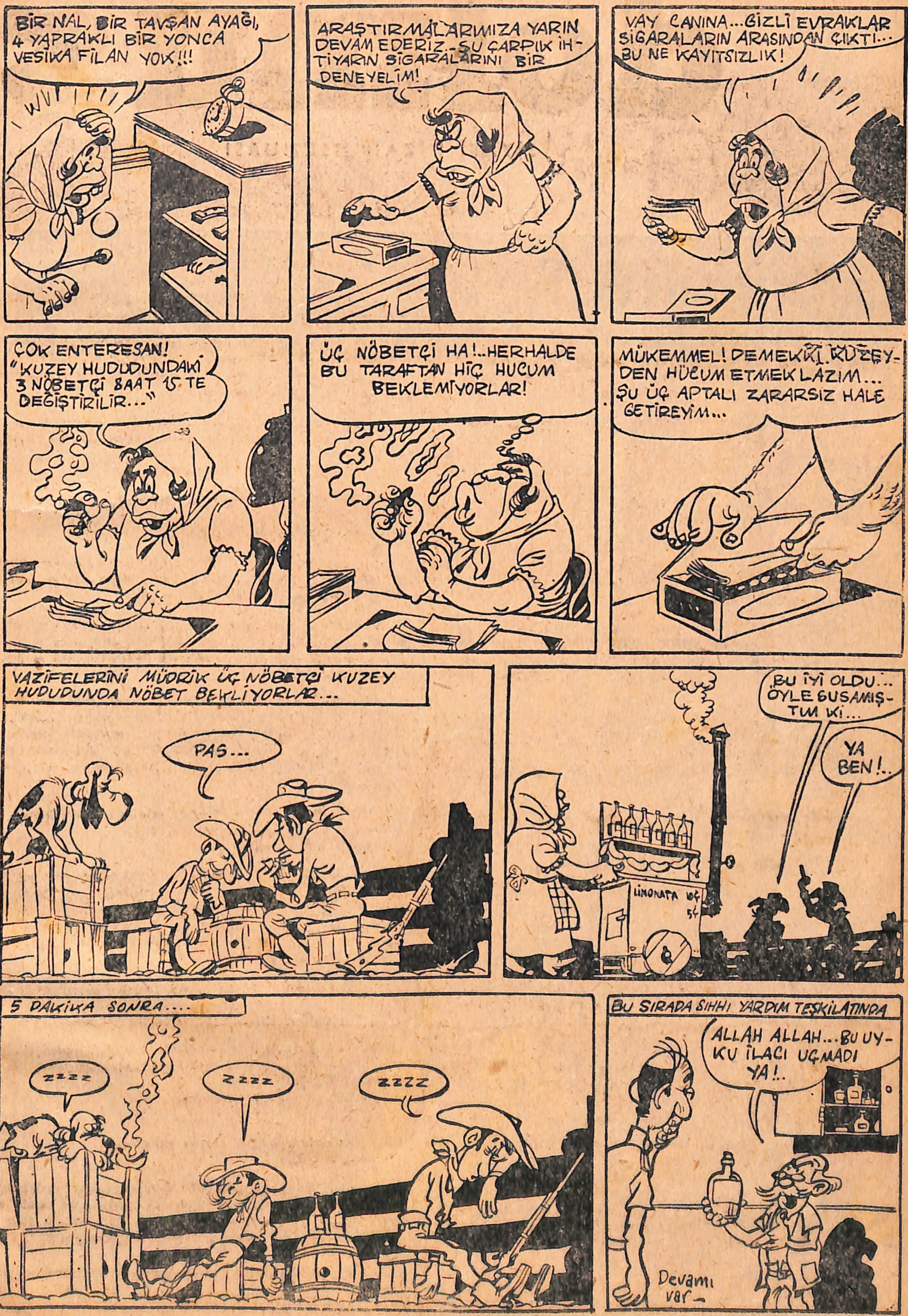
BİR NAL, BİR TAVŞAN AYAĞI, 4 YAPRAKLI BİR YONCA VESİKA FİLAN YOK!!!
ARAŞTIRMALARIMIZA YARIN DEVAM EDERİZ..ŞU ÇARPIK İHTİYARIN SİGARALARINI BİR DENEYELİM!
VAY CANINA...GİZLİ EVRAKLAR SİGARALARIN ARASINDAN ÇIKTI... BU NE KAYITSIZLIK!
ÇOK ENTERESAN! "KUZEY HUDUDUNDAKİ 3 NÖBETÇİ SAAT 15 TE DEĞİŞTİRİLİR..."
ÜÇ NÖBETÇİ HA!..HERHALDE BU TARAFTAN HİÇ HUCUM BEKLEMİYORLAR!
MÜKEMMEL! DEMEKKİ KUZEYDEN HÜCUM ETMEK LAZIM... ŞU ÜÇ APTALI ZARARSIZ HALE GETİREYİM...
VAZİFELERİNİ MÜDRİK ÜÇ NÖBETÇİ KUZEY HUDUDUNDA NÖBET BEKLİYORLAR...
PAS...
BU İYİ OLDU.. ÖYLE SUSAMIŞTIM Kİ...
YA BEN!..
LİMONATA
5 DAKİKA SONRA....
ZZZZ
ZZZZ
ZZZZ
BU SIRADA SIHHI YARDIM TEŞKİLATINDA
ALLAH ALLAH...BU UYKU İLACI UÇMADI YA!..
Devamı var

SAYI: 33, KURUŞ 75

dolmuş

SİYASİ MİZAH MECMUASI

YAZISIZ

TURHAN SELÇUK'un Milletlerarası Mizah Müsabakasına yolladığı bu karikatürü NEW-YORK HERALD TRIBUNE gazetesi modern karikatür sanatının en güzel örneklerinden biri olarak göstermiştir. Müsabakaya gönderilen diğer karikatürleri gelecek sayımızda bulacaksınız.